

XARXA.COM

LA REVISTA DE LA
COMUNICACIÓ LOCAL

Núm. 12 | setembre 2010 | 3€

Fins sempre, Carlos (p. 09)

COMRàdio aposta per la proximitat, la solidaritat i la innovació (p. 20)

La Sindicada rep el premi Bdigital 2010 a la innovació (p. 24)

L'XTVL presenta novetats i algun retorn (p. 26)

Unint esforços, més i millor

Les actuacions del Consorci de Comunicació Local per donar més veu a les emissores municipals i ajudar-les a progressar

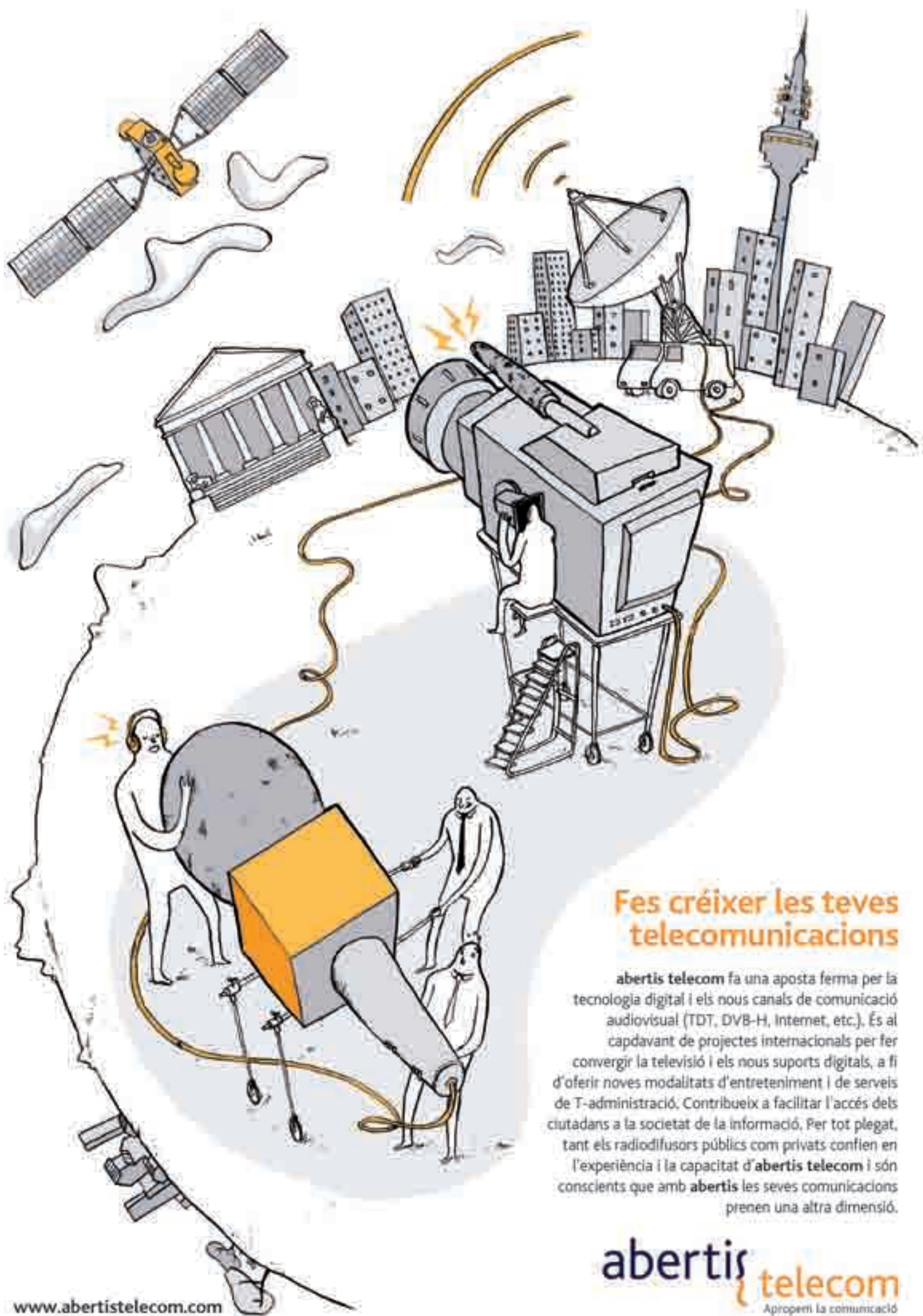
(p. 08)

Lluís Recoder: "Em sembla molt bé que COMRàdio proporcioni continguts a les emissores municipals" (p.16)

Josep M. Martí: "Les ràdios municipals tenen un llarg futur garantit" (p.18)

Fes créixer les teves telecomunicacions

abertis telecom fa una aposta ferma per la tecnologia digital i els nous canals de comunicació audiovisual (TDT, DVB-H, Internet, etc.). És al capdavant de projectes internacionals per fer convergir la televisió i els nous suports digitals, a fi d'oferir noves modalitats d'entreteniment i de serveis de T-administració. Contribueix a facilitar l'accés dels ciutadans a la societat de la informació. Per tot plegat, tant els radiodifusors públics com privats confien en l'experiència i la capacitat d'**abertis telecom** i són conscients que amb **abertis** les seves comunicacions prenen una altra dimensió.

abertis telecom
Apropem la comunicació

Consell Editorial: Xavier Casinos, Miquel Bonastre, Marc Melillas, Francesc Triola, Dídac Boza, Fèlix Ortega, Jordi Oliveres, Carlos Torreiro, Òscar Ramos, Vicky Gómez i Gabriel Barragán.

Director: Jordi Oliveres.

Col·laboradors: Joan Barata, Josep Ramon Mora, Bruguers Jardí, Ramon Miravitllas, Sergi Mas i Montse Redondo. **Redacció:** Isabel Pérez, Vicky Gómez, Núria de José, Pere Gibert i Sheila Aguado.

Assessorament lingüístic: Georgina Cabanes. **Publicitat:** Xavi Núñez.

Fotografia: Joan Roca de Viñals i Carme Esteve. **Disseny, maquetació i portada:** Marian Vázquez.

Edita: Xarxa Audiovisual Local i Agència de Comunicació Local - Travessera de les Corts, 131-159 Recinte Maternitat - Pavelló Cambó 08028 Barcelona.

Impressió: Creacions Gràfiques Canigó.

Dipòsit legal: B-15518-2007

Les opinions publicades en aquesta revista són responsabilitat exclusiva dels seus autors

www.xarxacom.cat

Una aposta per al servei públic

La missió principal del servei públic de la ràdio local queda garantida amb la Llei de l'Audiovisual catalana. Amb aquest encàrrec es treballa des del món local, intentant poder assolir un repte que no sempre és comprès ni reconegut. Per fer-ho possible cal posar-hi tots els mitjans. Així, des del CCL ajudem a poder dur a terme aquests objectius que no són altra cosa que els drets dels ciutadans. Només compartint programacions i optimitzant els centres de producció locals podrem cobrir les necessitats democràtiques, socials, educatives i culturals que el treball en xarxa potencia.

D'un temps ençà, la postura de la patronal de la ràdio privada reclamant per al sector "la reducció fins a l'eliminació" de la publicitat a les emissores públiques de Catalunya, i obviant el paper fonamental desenvolupat per aquestes ràdios per assolir una programació de qualitat, de proximitat i de normalització del català, són altament preocupants. No hem sabut veure en cap dels arguments exposats una concepció i una defensa clara de la missió social de la ràdio pública, que difícilment podrà dur a terme si es debiliten les fonts del seu finançament, just en un moment en què els ajuts públics als mitjans no privats decauen des de totes les administracions. Pensem que aquestes ràdios són un canal idoni per a la dinamització del comerç local i que el petit comerç dels municipis només té capacitat econòmica per accedir a les tarifes publicitàries dels mitjans locals, que alhora són el vehicle idoni per a la promoció dels seus serveis. El servei de radiodifusió pública local no es pot entendre en termes exclusivament mercantilistes. Difícilment cap empresa privada podria assolir totes aquestes encomandes, com s'ha pogut veure amb la desaparició de continguts locals de moltes emissores privades d'FM.

Des del CCL i el treball en xarxa es garanteix la contribució al desenvolupament de la societat del coneixement utilitzant les diverses tecnologies i vies de difusió i els serveis interactius, desplegant noves eines com la sindicació de continguts, font d'intercanvi de coneixement i programes. Per garantir el dret de la ciutadania a un sistema radiofònic públic l'administració fa un esforç molt important, conscient de la seva necessitat en el sector comunicatiu català. Professionals i ciutadania cal que ajudem a fer-lo viable i eficient. ◀

▶ opinió

- p. 04 ▶ Joan Barata Mir: "La ràdio municipal com a servei públic"
- p. 05 ▶ Josep Ramon Mora i Villamate: "La ràdio, important en la gestió d'emergències"
- p. 06 ▶ Bruguers Jardí: "La qüestió és: qui ha de fer el primer pas?"
- p. 07 ▶ Ramon Miravitllas: "Adéu Jordi Estadella, la veu de la bellesa"
- p. 08 ▶ Sergi Mas: "Impulsem els mitjans locals"
- p. 09 ▶ Fins sempre, Carlos

▶ reportatge

- p. 10 ▶ Unint esforços, més i millor. Les actuacions del CCL per donar veu a les emissores municipals

▶ entrevista

- p. 16 ▶ Lluís Recoder: "Em sembla molt bé que COMRàdio proporcioni continguts a les emissores municipals"
- p. 18 ▶ Josep M. Martí: "Les ràdios municipals tenen un llarg futur garantit"

▶ crònica

- p. 20 ▶ COMRàdio aposta per la proximitat, la solidaritat i la innovació
- p. 22 ▶ Acaba el primer curs de l'Aula de formació de COMRàdio
- p. 24 ▶ La Sindicada rep el premi Bdigital 2010 a la innovació
- p. 26 ▶ L'XTVL presenta novetats i algun retorn

La ràdio municipal com a servei públic

▶▶ Joan Barata Mir

Secretari general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya

“Les ràdios municipals (...) constitueixen una garantia necessària per a la riquesa, pluralitat i proximitat de la nostra esfera pública audiovisual”

Dirigir la mirada cap al servei públic de ràdio municipal exigeix prendre consciència de l'abast i el significat que la noció de servei públic té en aquests moments en el marc jurídic audiovisual vigent, d'altra banda, amb el de la resta de països del nostre entorn. Efectivament, l'aprovació de la Llei General de la Comunicació Audiovisual, llei bàsica estatal, confirma l'opció adoptada per part del legislador català a través de la Llei del 2005, de distingir clarament entre la prestació de serveis de comunicació audiovisual per part de subjectes privats, sotmesos a un règim jurídic basat en la idea de l'exercici de la llibertat d'expressió i d'informació i a uns límits proporcionats sobre la base de criteris d'interès general; i la prestació del servei públic de comunicació audiovisual, com a acció positiva dels poders públics en la satisfacció de les necessitats de comunicació dels ciutadans sobre la base d'un llistat preestablert de missions i objectius específics a dur a terme i un model de finançament consistent en l'aportació dels fons públics necessaris, sense excloure per aquest motiu altres modalitats de finançament comercial. El servei públic no pot ser considerat com a sinònim d'un genèric ser-

vei al públic, sinó com un àmbit de prestació, responsabilitat dels poders públics, i subjecte a deures i obligacions expressament establertes per part de la norma. Dins l'àmbit municipal, el servei públic de ràdio suposa l'adopció de la decisió, per part de l'Ajuntament corresponent, de prestar als ciutadans un servei públic de comunicació dirigit a satisfer les concretes necessitats de la comunitat local. Cal emfatitzar que es tracta d'un servei que ha de ser prestat directament per l'Administració sense que es pugui fer servir com a aixopluc d'associacions o entitats sense ànim de lucre, o qualsevol altre tipus de moviment comunitari o veïnal. Sense desconèixer el valor de la contribució al pluralisme que històricament han dut a terme aquest tipus de prestadors, la cessió de freqüències atribuïdes als ajuntaments en favor de les esmentades entitats no s'adequa a la normativa en la mesura que aquesta encomana directament a les institucions la gestió directa del servei, com a servei públic, i sota la seva responsabilitat editorial. Correspon doncs, a l'Ajuntament: a) decidir si presta el servei o no; b) aprovar el corresponent reglament d'organització i funcionament del servei, tot fixant les concretes missions de servei públic en relació amb les particulars necessitats de la comunitat local; c) formular el corresponent contracte-programa en què es concreten els específics objectius de servei, juntament amb un model de finançament que en garanteixi la viabilitat; i d) prestar el servei públic d'acord amb tots aquests paràmetres.

La ràdio municipal pública, com a prestadora d'un servei públic adreçat a la ciutadania de la comunitat local corresponent, constitueix un element important i a conservar dins del complex ecosistema mediàtic català. Més enllà de simplificacions interessades basades en paràmetres merament numèrics, el cert és que el panorama audiovisual de la ràdio catalana, i deixant ara de banda els mitjans públics de la Generalitat, es caracteritza per la presència d'un sector privat cada cop més estructurat a l'entorn de cadenes d'àmbit estatal, català i, molt minoritàriament, d'àmbit comarcal o supracomarcal. A data d'avui, doncs, les ràdios municipals gestionades per part dels ajuntaments sobre la base de paràmetres i criteris de servei a la ciutadania i, en definitiva, de servei públic, constitueixen una garantia necessària per a la riquesa, pluralitat i proximitat de la nostra esfera pública audiovisual. ◀

La ràdio, important en la gestió d'emergències

Josep Ramon Mora i Villamate ◀◀

Director general de Protecció Civil de la Generalitat

La comunicació és un element essencial de la Protecció Civil i de la gestió de les emergències. De fet, la llei catalana de Protecció Civil actualment en vigor, inclou dins de les finalitats bàsiques d'aquest servei "la informació i la formació de les persones i els col·lectius que puguin ser afectats per riscos, catàstrofes i calamitats públiques". Els mitjans de comunicació tenen un paper clau en aquesta tasca, bàsica perquè la feina de previsió dels poders públics i d'autoprotecció per part dels ciutadans, sigui efectiva, eficaç i eficient.

Tanmateix, la llei de Protecció Civil també preveu que "els ciutadans i ciutadanes tenen dret a ser informats dels riscos col·lectius greus que els poden afectar i de les mesures públiques per afrontar-los" i que "les persones que es poden veure afectades per situacions de risc greu han de rebre informació i instruccions de manera àmplia, precisa i eficaç sobre les mesures de seguretat a prendre i la conducta a seguir en cas d'emergència". La immediatesa és, doncs, una característica imprescindible en la comunicació d'emergència i, per aquest motiu, les ràdios municipals són una eina que podríem qualificar "de primera necessitat" per assolir aquests fins. La seva proximitat, el coneixement del territori, la vocació de servei públic i el fet que els mitjans de comunicació públics siguin el referent per a la població quan aquesta necessita informació de servei amb caràcter d'urgència, les fa imprescindibles en la gestió de l'emergència.

Per això, el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació i el Consorci de Comunicació Local van signar recentment un acord marc de col·laboració per tal de gestionar de manera òptima el sistema d'avís a la població en cas de situacions de greu risc o d'emergència. Bàsicament, això ens dota d'un instrument jurídic que permet ampliar i reforçar l'estreta i fructífera relació que la Direcció General de Protecció Civil de la Generalitat manté amb el Consorci.

En el cas de les emissores consorciades a **COMRàdio** l'experiència ens ensenya que el paper d'informadors de primera línia de les ràdios municipals és bàsic tant en situacions d'emergència com en situacions de normalitat per engrair la maquinària de la Protecció Civil. Com? Informant puntualment dels simulacres que es realitzen al territori, fent

"El paper d'informadors de primera línia de les ràdios municipals és bàsic tant en situacions d'emergència com en situacions de normalitat"

pedagogia i difonent les moltes xerrades i activitats formatives que els tècnics de Protecció Civil –els de la Generalitat i també sovint els municipals– duen a terme constantment. Aquesta feina d'informació d'interès i servei públic és la que permet que, arribat el moment i si qualsevol risc es concreta en una emergència, la població sàpiga interpretar les instruccions donades per l'autoritat i segueixi minimitzant el risc i els seus efectes.

No voldria deixar d'insistir en la importància de l'autoprotecció. En cas d'emergència, la protecció comença per un mateix, bàsicament evitant exposar-nos a riscos innecessaris i sabent com reaccionar davant els que siguin inevitables o imprevisibles. En l'autoprotecció, la tasca formativa i de difusió que poden realitzar les emissores municipals és importantíssima i encoratjo els seus responsables i totes les persones que hi treballen a què siguin conscients del paper principal que juguen en aquest aspecte bàsic de la seguretat ciutadana. ◀

La qüestió és: qui ha de fer el primer pas?

►► **Bruguers Jardí**
Lingüista de COMRàdio

“Hi ha d’haver una política lingüística dels mitjans de comunicació locals diferent del mer fet d’emetre en llengua catalana”

►► Durant molts anys, el compromís dels mitjans de comunicació amb la llengua catalana ha consistit simplement a emetre o publicar en català. Certament no és poc. Aquest compromís també queda reflectit en les lleis de política lingüística, que es basen en la regulació de quotes d'emissió. D'aquí ve que els mitjans de comunicació locals, com la ràdio i la televisió, no s'hagin plantejat seriosament una política lingüística diferent de la de simplement emetre en llengua catalana. La realitat, però, requereix filar més prim. Les ràdios i televisions locals són un reflex de la societat a la qual s'adrecen, encara que també haurien d'exercir de model, i de bon model lingüístic per a la seva comunitat. Aquest és el doble vessant de la ràdio i de les televisions locals de servei públic: reflex i model de llengua, o millor dit, de llengües. D'una banda, reflex i model dels usos lingüístics locals. I és així que, per exemple, a Lleida la televisió i la ràdio locals es fan ressò de la vinguda dels Reixos (els Reis Mags), o bé a la Segarra o el Lluçanès informen sobre el preu del tomàtic, encara que sovint es fa de manera inconscient i sense intencionalitat per preservar els modismes locals. La televisió i les ràdios locals tenen una responsabilitat respecte del patrimoni lingüístic del seu àmbit d'emissió: és un patrimoni a preservar i protegir. D'altra banda, els mitjans lo-

cals són model i reflex amb relació als usos lingüístics respecte de les llengües de la comunitat: el català, el castellà, l'aranès i altres llengües, encara que pocs mitjans han fet una reflexió sobre com, mantenint les quotes d'emissió en català establertes per llei, cal gestionar el multilingüisme dins del mitjà, o sobre com la ràdio i la televisió local pot afavorir la integració lingüística dels immigrants.

► És evident, doncs, que hi ha d'haver una política lingüística dels mitjans de comunicació locals diferent del mer fet d'emetre en llengua catalana. La pregunta és quina, qui la fa o en mans de qui es deixa, qui l'ha d'impulsar i per què, i quina responsabilitat hi tenen operadors, empresaris, institucions i professionals del sector. I això requereix una conscienciació sobre dues qüestions clau: la primera és que cal redefinir en què consisteix el servei públic local de comunicació amb relació a la política lingüística, una definició que necessàriament ha de passar per la qualitat i la gestió del multilingüisme. La segona, que tothom hi té una responsabilitat vinculada: les empreses audiovisuals locals, perquè han d'incorporar la gestió de la qualitat en tots els aspectes relacionats amb el producte que ofereixen, i la qualitat lingüística hi té a veure. Els periodistes, perquè han d'assumir que el principal responsable del producte són ells, però tenen dret a ser assistits en aquesta responsabilitat (a ser formats). Les institucions, perquè han d'impulsar projectes creatius i efectius que serveixin per generar tendències desitjables i sostenibles amb relació a la gestió lingüística en les empreses del sector. I els lingüistes, perquè el seu paper en els mitjans ha de ser assessorar la direcció en les decisions de política lingüística, corregir menys textos, conèixer millor la dimensió territorial de l'estàndard i orientar l'activitat cap a la formació dels professionals del sector perquè puguin gestionar autònomament la qualitat lingüística dels productes que fan.

► No fer res ens porta a algun lloc al qual potser no hi volem anar. I en aquests moments masses agents del sector audiovisual no fan res. La qüestió és si volem fer una estratègia conscient o ens deixem portar per la inèrcia i el desconeixement. El sector local està fent un camí cap a la qualitat i en aquest camí s'hi ha d'encabir la reflexió sobre la política lingüística. Hi cal imaginació, valentia, innovació i visió de servei públic i de futur. Com sempre, la qüestió és qui fa o facilita el primer pas, qui obre el debat, qui marcarà l'estratègia. ◀

Adéu, Jordi Estadella, la veu de la bellesa

Ramon Miravittas, ◀◀
Número 747

Quan vaig conèixer el Jordi Estadella jo era el número 747 i tots dos portàvem una bata ratllada amb tres xifres cosides a la butxaca del cor. El Jordi vivia darrere d'unes ulleres, què dic, d'un mur de conxa i vidre, i ja mostrava una panxeta premonitòria. Anava a la classe dels petits, dèficit que per si sol ja convidava a mirar-lo amb superioritat. Però a aquell alumne intern més gran i gros que els seus companys de classe se l'havia de contemplar amb respecte, no amb el respecte acoquinat envers qui et pot clavar un mastegot, sinó amb respecte a seques. I és que al col·legi dels severíssims pares salesians als inicis dels 60 el Jordi no era el més estudiós, ni el millor esportista, ni tampoc el creient més devot. Era molt més: la veu del col·legi quan el col·legi volia quedar bé lluint quelcom al magnetòfon. "Tu voz es un poco floja para la cinta, muchacho", m'etzibà una tarda el catequista, tan tranquil l'home perquè les cordes vocals de l'Estadella el salvarien un cop més de les imperfeccions de la resta. Enguany diríem que el Jordi constituïa la icona acústica del centre. Era a Sarrià el que Sinatra era a Las Vegas, amb menys màfia. Tot un elogi a l'escola on també va estudiar poc temps una altra veu-veu, Tino Romero.

Una quinzena d'anys més tard vaig redescobrir el Jordi, quan el nen prodigi ja triomfava a Radio Juventud amb un humor vertical, proper, alhora educat i desvergonyit. *El Sacapuntas* dels diumenges al matí m'alleugerien les primeres penes i treballs de pare de família i generaven per fi rialles còmplices d'un progressisme espontani i ingenu, sense sigles ni partit, però que ens parlava de tu a tu, de les nostres emocions musicals, i per tant amoroses o socials. Humor en estat químicament pur que, de tan fresc, ens obria la carn en canal. Sense deixar de doblar actors de Hollywood, el Jordi saltà a la tele, on va demostrar la ductilitat de resoldre una entrevista conceptual o lleugera, i de liderar un concurs convencional o heterodox. Havia esclatat un home orquestra, progressivament guanyat per la causa de l'humor. Convertit esporàdicament en Tito B. Diagonal, Estadella consagrà un personatge d'estil "pijocatalà" suggeridor i original. Durant aquells temps ambdós vàrem retrobar-nos sense coincidir enlloc. Jo feia de crític de televisió a *El Periódico* i la seva feina passava per la meua ploma irònica. ¿Quina opinió s'havia fet del que jo escrivia d'ell? La curiositat em picava sovint. També 15 anys després el Jordi em va ensenyar trossos de diari on guardava les coses bones i les dolentes que jo havia afirmat d'ell. Va voler comentar-les amicalment, amb la passió matisada pels anys. Alguna paraula encara li cremava la

“La COM s’ha quedat vídua d’una personalitat inimitable. Però què bé s’ho deu estar passant allà on sigui el meu amic de la bata ratllada”

pell. Però mai, ni abans ni després, va tenir un mal gest de vedetisme. I quan, pobre de mi, vaig fer un salt imprevist i gairebé mortal a TVE, mai no es va voler cobrar les crítiques desfavorables. El Jordi passarà a la història, sobretot, per la seva elegància britànica aplicada a l'art de comunicar fets estimulants. Jo l'imagino fins i tot acomiadant-se de tots nosaltres a l'estil de *Un, dos, tres, responda otra vez*, autoparodiant-se així en donar la notícia de la seva mort: "Acaban ustedes de perder... ¡A Jordi Estadella!".

El Jordi no només era la veu de la bellesa, sinó un creador tot terreny. Estava farcit de vitalitat, que és amor a la vida i a la feina plaent, i ens regalava un escepticisme intel·ligent d'una particularitat innegable. Però com a tants altres professionals del nostre ofici víctimes de lobbies de poder, de clans i kukluxklans d'estar per casa amb les seves batalletes excloents, la història no ha acabat de fer justícia a una trajectòria fèrtil des d'aquella ràdio per a joves que no volien ser rancis fins l'esplèndida maduresa que adquirí a l'estimada **COMRàdio**, on la sal i el pebre de la ironia panxudeta eren la millor recepta, gastronòmica i cultural. La **COM** s'ha quedat vídua d'una personalitat inimitable. Però què bé s'ho deu estar passant allà on sigui el meu amic de la bata ratllada. ◀

Impulsem els mitjans locals

▶▶ Sergi Mas

Director i presentador del programa de COMRàdio *Que has dinat?*

“No perdem temps a fer debats i impulsem i promocionem aquests mitjans. Tots tenim un passat, però mirem cap al futur”

Cal fer un debat sobre la necessitat dels mitjans de comunicació locals? La resposta és no. Tots tenim uns inicis, tots tenim un passat. Tots tenim una edat. Cap periodista comença fent televisió en prime time. Cap periodista comença retransmetent els partits del Barça, o fent informació de l'Espanyol. No hi ha cap Messi que comenci la seva carrera esportiva al Barça, ni cap Tamudo que s'iniciï a l'Espanyol. Tots tenim un passat del qual hem d'estar orgullosos. Tot i que hi ha gent que no; hi ha gent que esborra del seu currículum les seves primeres intervencions en mitjans locals. Perfecte. Cadascú que faci el que vulgui amb el seu passat. Segurament el mitjà mare és el diari. I als vocacionals, el cuc et comença a l'escola. Que si una redacció a la revista de l'escola, que si una carta al director que amb nou anys et publiquen a *La Vanguardia*. I tot perquè quan vas al col·le, abans et donen un llapis que un micròfon. Personalment, tot i que escriure està molt bé, quan tens la vocació de parlar, aquesta t'acaba sortint. I, possiblement, sigui per un problema de vagància: pronunciar la frase “tinc ganes de fer un programa de ràdio per als meus amics del carrer” dura dos segons. Escriure la frase “tinc ganes de fer un diari per als meus amics del carrer” trigues 10 segons. No hi ha color: per vocació i comoditat vaig escollir la ràdio.

La primera oportunitat que vaig tenir de fer ràdio va ser a la ràdio del barri d'Horta, en el meu cas, Ràdio Eivissa. Fent la ràdio local, per a familiars i veïns, vaig aprendre a fer i a estimar aquest mitjà. Tot estava molt a prop: el regidor, l'associació de veïns, el president de l'equip de futbol, l'entrenador de bàsquet. Entre l'ofici i un servidor va esdevenir una mena de relació de nuvis que sincerament penso que encara dura. La relació de proximitat que s'estableix entre periodista i regidor, el portaveu, el president i l'entrenador és molt propera, directa i sincera. Aprens a respectar els testimonis que van dintre i fora del micro, les declaracions i l'*off the record*. Tot. De l'emissora de barri vaig passar a pensar a Ràdio Sabadell. Igual, però sobre-dimensionat. Això sí, els dos primers anys sense cobrar. Com que m'agradava, acabes escoltant això de “tu hauries de pagar per estar aquí”. Els caps de setmana eren especialment maratònics: un dissabte a la tarda podies fer un Espanyol-Cadis, diumenge al matí un Sant Andreu-Endesa i el diumenge a la tarda un Sabadell-Benidorm. Maco. De l'emissora de Sabadell vaig passar a treballar, ara ja cobrant, a Cadena Catalana. I notes com de mica en mica tot es va engrandint, començant per la relació periodista-esportista o dirigent esportiu. Segurament perquè l'esportista té més filtres en funció del renom del club on juga. Per tant, notes com aquesta relació ja no és tan propera, com que per parlar amb un esportista has de passar pel filtre que acostuma a ser un cap de premsa, un assessor personal o algú que decideix si el tens o no al teu programa. Té collons, però és així. Hi ha una altra possibilitat i és que l'esportista sigui un *borde* i decideixi que no parla. Això sí, quan ha de renovar el seu contracte o vol especular amb ofertes ja ho notes: et truca ell. Tot molt fals. Tot molt lluyà. Tot molt poc proper. Per això els mitjans de comunicació locals gaudeixen de la possibilitat d'explicar les coses clares. Per al periodista i per al protagonista és tot més agraït, més senzill, més natural. Obriràs el programa amb el campió d'Europa d'halterofília que és veï teu i li dedicaràs pràcticament tot l'espai. Quan el ple del teu Ajuntament decideixi aplicar uns ajuts a col·lectius determinats d'un barri concret del teu poble, ho sabràs pel mitjà de comunicació més proper.

Catalunya és molt més que Barcelona. La pregunta és clara: cal fer un debat sobre la necessitat de disposar i impulsar els mitjans de comunicació locals? La meua resposta és: no perdem temps a fer debats i impulsem i promocionem aquests mitjans. Tots tenim un passat, però mirem cap al futur. ◀

Fins sempre, Carlos

Carlos Torreiro, director de Continguts i d'Informatius de la Xarxa de Televisions Locals, va morir de forma sobtada el passat 29 d'agost. Torreiro, de 49 anys, tenia una llarga experiència professional en l'àmbit de la comunicació audiovisual. A més de la seva funció com a responsable de Continguts i d'Informatius de l'XTVL, Torreiro exercia també la tasca de coordinació informativa entre els mitjans de la Xarxa Audiovisual Local, el grup vinculat a la Diputació de Barcelona que inclou l'XTVL i el diari digital lamalla.cat, i la xarxa d'emissores COMRàdio.

La cerimònia civil de comiat va ser una llarga mostra de la quantitat d'amics que Torreiro ha deixat orfes de la seva bonhomia, i també de la seva vehemència.

Nascut a Montevideo (Uruguai) el 20 de setembre de 1960 i llicenciat en Periodisme per la UAB, la seva experiència professional va estar sempre lligada a l'àmbit dels mitjans de comunicació audiovisuals. En ràdio va treballar als serveis informatius de la Cadena Ser, i va ocupar el càrrec de sotsdirector d'Informatius a Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya. En televisió, va ser director d'Informatius d'Antena 3 TV a Catalunya i cap de Política, Societat i Cultura a Televisió Espanyola a Catalunya. En l'àmbit de la comunicació local va ser coordinador general i director de RTV de l'Hospitalet entre els

anys 2000 i 2004. L'1 de setembre del 2004 es va incorporar a la Xarxa de Televisions Locals com a director d'Informatius, càrrec que ha exercit fins al moment de la seva mort. Durant els seus anys a la Xarxa, el seu objectiu va ser clar: "Potenciar el paper de la informació de proximitat a les televisions locals d'arreu de Catalunya incrementant l'intercanvi entre les diferents redaccions de les televisions que formen part de l'XTVL", segons deia de forma reiterada en qualsevol de les seves intervencions.

Torreiro va ser membre actiu de la junta de Televisions Locals de Catalunya (TLC), la qual cosa li va permetre conèixer el funcionament i les maneres de fer de totes les televisions que formen part de la Xarxa de Televisions Locals. Tanmateix, va ser l'impulsor de programes com *Tots els Gols* i *La Setmana*.

Com a director de continguts informatius de l'XTVL, va marcar les directrius organitzatives de l'agència de notícies XN, va supervisar la coordinació amb els serveis informatius de les televisions locals adherides i va codirigir la trobada anual d'informatius Infolocal, que es fa cada novembre a Terrassa. Una altra de les seves funcions va ser la d'impulsar la Comissió de Continguts, que es reuneix tres cops l'any per tal de decidir la programació de la Xarxa.

Unint esforços, més i millor

Les actuacions del Consorci de Comunicació Local per donar més veu a les emissores municipals i ajudar-les a progressar

►► Text: Isabel Pérez

Només entrar per la porta, veu sortir disparada una redactora, que li comenta que han trucat de la policia per informar-los que hi ha hagut un accident i que marxa per esbrinar què ha passat. Avança pel passadís i a la petita sala de reunions l'esperen dues dones que volen proposar-li un programa sobre colles sardanistes. Entra d'una revolada al despatx i troba sobre la taula una nota que li comunica que el tècnic de la tarda s'ha posat malalt. "L'hauré de cobrir jo mateix"- es diu. Són les nou del matí, el telèfon comença a treure fum i ja té una colla llarga de correus electrònics per obrir. "Avui serà un dia llarg"-pensa, per a continuació reblar: "Res fora de l'habitual". El protagonista d'aquesta escena fictícia és el director d'una emissora municipal, una figura que combat diàriament l'escassetat de recursos amb imaginació i amb un gran sentit de la polivalència, virtuts que també practiquen la resta de companys del seu modest equip.

Tot i les distàncies que separen les diverses realitats de les ràdios municipals, heterogènies en capacitat, funcionament i estructura organitzativa, aquest retall inventat de quotidianitat il·lustra un fet generalitzable a totes elles: una dinàmica de treball molt absorbent i una sensació, sovint frustrant, que no s'arriba a tot.

Junts per afrontar reptes col·lectius

A dia d'avui, a més, les emissores municipals s'enfronten a un escenari de múltiples reptes, el més temut dels quals

►► Presentació de la Sindicada a les emissores a Barcelona al setembre de 2009 / Xabier Mikel Laburu

és l'econòmic, atenent la magnitud de la crisi. Però també n'hi ha d'ordre jurídic (l'adaptació a la llei catalana i estatal, respectivament, de Comunicació Audiovisual) i tecnològic (la incorporació de nous canals de distribució de continguts i la presència a les xarxes socials). Cal atendre, doncs, aquestes necessitats i alhora continuar treballant per oferir una programació de proximitat de qualitat i dinamitzar la participació ciutadana, dues de les principals obligacions que la Llei de Comunicació Audiovisual de Catalunya recull en referència al servei públic que han de prestar les emissores municipals. Sembla evident que l'esforç individual i aïllat de les emissores, per més voluntarista que sigui, no pot assegurar l'assoliment de les fites plantejades. La solució passa ne-

cessàriament per cooperar i mancomunar esforços entre les emissores però també entre elles i un altre ens públic amb prou capacitat per abastir-les de les eines necessàries i dotar-les de la visibilitat que es mereixen: el Consorci de Comunicació Local (CCL). Un organisme fundat el 1994 per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'EMUC (Emissores Municipals de Catalunya), l'organització històrica que agrupa les ràdios públiques locals. A banda de les entitats fundadores, actualment també formen part del CCL 137 ajuntaments. Tots els integrants del Consorci poden participar en la presa de decisions en el consell general, una reunió que es convoca com a mínim dos cops l'any.

El Consorci opera a través d'una societat instrumental, l'Agència de Comunicació Local (ACL), l'activitat de la qual s'adreça a dos tipus de destinataris: els oients i les emissores. Per als primers, produeix dues línies de programació: **COMRàdio**, de tipus generalista, que es pot escoltar per Freqüència Modulada (FM) i per internet (www.comradio.com); i Latincom, una programació concebuda com a eina d'integració de persones novvingudes, que s'emet per Ona Mitjana (882) i també per internet (www.latincomradio.com).

▶ A les emissores, l'ACL els proporciona continguts amb què poder complementar i enriquir les seves graelles. N'hi ha de dos tipus: sincrònics (simultanis a la radiodifusió) i asincrònics (per ser emesos en el moment que es vulgui). En la primera categoria s'engloba la programació de **COMRàdio**, que es distribueix a les emissores via satèl·lit, mentre que els continguts asincrònics s'ofereixen a través d'una plataforma digital, la Sindicada (www.sindicada.com), en marxa des de fa poc més d'un any. A banda dels continguts, l'ACL presta un conjunt de serveis a les ràdios consorciades: formació (l'Aula de **COMRàdio**) i assessorament jurídic, tècnic i lin-

güístic. Fruit, precisament, de la necessitat de les emissores de disposar d'un llibre d'estil, la **COM** va editar l'any passat, amb la col·laboració d'aquestes, un manual de llengua que ha permès unificar criteris i presentar un model lingüístic compartit que garanteix la qualitat exigible en aquest terreny a un mitjà públic. L'accés a tots aquests serveis subministrats per l'ACL és gratuït i no exigeix contrapartides: "Ni passar uns mínims de programació, ni emetre determinats espais... les emissores no estan obligades a res, més enllà del compliment de certs principis bàsics, com el respecte a la llei de propietat intel·lectual", confirma el gerent del CCL, Miquel Bonastre, en descriure la relació que contrauen les emissores.

El CCL: proximitat i utilitat

▶ Fa tres anys, el Consorci va voler revisar en profunditat la seva missió de servei als municipis amb l'objectiu d'esdevenir un autèntic altaveu de la realitat local i alhora oferir un suport al màxim d'útil i eficaç a les emissores. És per això que va obrir una via de diàleg permanent amb les ràdios municipals, basada en trobades presencials en diferents punts de Catalunya, per escoltar les seves opinions, així com les seves demandes. Per sistematitzar aquesta actuació, el CCL va encarregar un estudi a la consultora de comunicació Ecos, dirigit per la periodista Sílvia Cópulo, per

La **COM** ha incorporat de manera sistemàtica en els informatius la veu de les emissores municipals en el relat de l'actualitat

avaluar la situació de les ràdios consorciades i la seva relació amb **COMRàdio**. El treball, que va recollir les impressions de 30 ràdios municipals de perfil divers d'arreu del territori, va constatar que la majoria d'elles, si bé reconeixien el paper de lideratge de la **COM**, l'instaven a construir un model de relació més obert i participatiu, de col·laboració recíproca. Com a peticions concretes, les emissores demanaven formació i també la visió de continguts asincrònics per complementar determinades franges de les seves graelles, tot aprofitant el grau d'autonomia que havien aconseguit amb la informatització dels equips tècnics.

Les emissores, més presents que mai en els informatius

▶ L'ACL va entomar aquests encàrrecs i al llarg d'aquests tres anys ha introduït canvis substancials en la seva filosofia d'acció, amb la ferma voluntat que el sentit de proximitat traspassi a fons la programació de **COMRàdio**. En el terreny dels informatius, s'ha incorporat de manera sistemàtica la veu de les emissores municipals en el relat de l'actualitat, amb l'objectiu de construir una visió de la realitat "de baix a dalt", en paraules del director d'Informatius, Òscar Ramos. "Com més lluny vius de Barcelona, més descontent estàs del tractament informatiu dels mitjans generalistes, que només recorren al teu municipi quan hi ha una desgràcia o a l'hora de reproduir certs tòpics sobre el territori", es lamenta la directora de Ràdio Tortosa, Núria Mora.

Posar en antena la informació elaborada per les municipals trenca, justament, l'òptica barcelonina amb què la majoria de mitjans generalistes aborden l'actualitat, i demostra que a tot arreu passen fets interessants. "Per què no podem explicar la diada de Sant Jordi, l'inici del

▶▶ Portada de la Sindicada

güístic. Fruit, precisament, de la necessitat de les emissores de disposar d'un llibre d'estil, la **COM** va editar l'any passat, amb la col·laboració d'aquestes, un manual de llengua que ha permès unificar criteris i

curs escolar o la vaga de funcionaris des de l'Hopitalet, Mataró o Berga? Nosaltres ho fem i penso que estem aportant una informació alternativa, fresca i menys contaminada", assenyala Ramos. Des de Ràdio Vilafranca, el seu director, Josep Alsina, destaca en aquest sentit la principal garantia de les notícies de proximitat: la fiabilitat. "Coneixem el territori i la seva gent, i això ens permet aportar matisos i ser més precisos", observa. "El que estem dibuixant és, en definitiva, una visió més plural de Catalunya, a partir de

tembre, de donar major visibilitat a les informacions locals, integrant-les a l'informatiu general, al costat i amb una presència equivalent a la de notícies d'altres àmbits. Una decisió que Ramos argumenta amb aquest símil: "Jo comparo la informació local amb l'energia alternativa, en el sentit que tots dos elements són consumits actualment per un públic molt concret. Però si col·loquem aquestes notícies en un aparador més ampli, estem fent un pas perquè el seu consum sigui més global".

que ha crescut exponencialment des de fa tres anys. La tecnologia també hi ha ajudat. Abans, l'enviament d'una crònica requeria un tècnic i un redactor a banda i banda. Tot això s'ha simplificat", explica Ramos. Per a la majoria de ràdios que emeten butlletins de notícies passar cròniques a la **COM** no els suposa gaire feina afegida: "Potser a vegades has d'escurçar la peça i donar-li un aire més general, però de moment ho anem compaginant bé", sosté la directora de Ràdio Seu, Marta Pujantell.

►► Jornada de l'Infolocal 2009 a Vilafranca del Penedès / Xabier Mikel Laburu

sumar el testimoni informatiu de la xarxa d'emissores", remarca el director general de l'ACL, Francesc Triola.

Els serveis informatius de la **COM** mantenen oberta una comunicació constant amb les emissores. Però més enllà de la coordinació diària, un cop l'any les dues parts es troben a l'Infolocal, una jornada de treball en què s'avalua la feina del dia a dia, es proposen solucions de millora i s'anuncien les novetats de cara a la propera temporada. Va ser en el marc d'aquesta trobada quan, fa dos anys, la **COM** va decidir posar en antena, després de l'informatiu general, un informatiu específic (*Notícies en xarxa*) amb les notícies elaborades per les emissores. A l'edició d'enguany de l'Infolocal, celebrada el passat mes de juny a Igualada, es va anunciar la voluntat, a partir d'aquest se-

També els esports s'imbuiran de proximitat a partir d'aquesta temporada. Així, les emissores d'aquells municipis que destaquen per la pràctica d'algun esport seran les encarregades de seguir aquella disciplina, dins i fora de la localitat, a través de **COMRàdio**.

► Actualment, un seixantena de ràdios municipals consorciades participen activament en els informatius de la **COM**, un fet que en conjunt es concreta amb l'enviament de 380 cròniques mensuals. En esports, n'hi ha una vintena de molt implicades, que proporcionen gairebé 90 cròniques al mes. "Les emissores ens fan la correspondència en tant que les seves possibilitats els ho permeten. En general estem molt satisfets amb el nivell de resposta,

► Des del Prat Ràdio, el director, Òscar Sánchez, valora positivament l'aposta de **COMRàdio** per situar la informació local en el primer pla de l'actualitat: "És una manera d'arribar a un públic potencial més ampli", comenta. Al responsable d'aquesta emissora el satisfà especialment el servei de cobertures informatives que la **COM** ofereix a les emissores: "La nostra estructura no ens permet desplaçar-nos, per exemple, a la Generalitat o al Parlament si hi va l'alcalde del Prat. Que aquest seguiment ens el faci un redactor de la **COM** ens assegura donar una informació que, d'altra manera, seria impossible".

Posar en valor la funció social de les emissores

Amb la Llei de Comunicació Audiovisual de Catalunya les emissores municipals estan obligades a prestar un servei públic de comunicació basat en la proximitat i la participació ciutadana. Per fer-ho, cal que les emissores disposin d'un model clar que garanteixi la seva funció social. En aquesta línia el CCL ha signat recentment convenis de col·laboració amb la Subdelegació del Govern i el Departament d'Interior perquè la xarxa d'emissores difongui els avisos a la població en situacions d'emergència, com l'episodi de fortes nevades que va viure el país el passat mes de març.

La proximitat traspasa la resta de continguts

Des del punt de vista formal, la programació de **COMRàdio** està específicament pensada per a les connexions i desconnexions via satèl·lit que puguin fer les emissores. La graella, doncs, preveu espais perquè aquestes puguin emetre la seva publicitat, els seus butlletins, etcètera. Des de la perspectiva dels continguts, en els darrers tres anys s'han pres una sèrie de decisions perquè la graella traspuï proximitat. Una d'elles ha estat la descentralització de la producció, és a dir, l'emissió de programes fets en directe des d'emissores municipals. Això significa que la capçalera de **COMRàdio** es trasllada a aquestes emissores quan llancen per antena el programa per a tot Catalunya. Exemples d'aquesta aposta són el programa despertador *Com llevar-se?*, que des de fa tres temporades s'emet des de Martoró Ràdio; el programa *Jazz Club* des de Ràdio Municipal de Terrassa; o el programa de participació *Quedem a la ràdio*, coproduït per Ràdio Vilafranca i Calafell Ràdio, entre d'altres.

"Aquests espais aconseguixen, amb el to i la manera de fer, apropar els oients a la vida d'aquests municipis", apunta la directora de Continguts de l'ACL, Núria de José. Aquesta experiència, d'altra banda, vol contribuir a prestigiar les produccions locals, sovint considerades de segona categoria. "Encara hi ha gent que es pregunta: vols dir que tindrà interès un programa fet des de Sant Celoni per a tot Catalunya? És clar que sí si està ben fet. Les persones tenim interessos comuns que van més enllà de les distàncies físiques. És això el que hem de posar en valor", argumenta Francesc Triola. El fet de col·locar a la graella un programa produït per una emissora municipal al costat d'un altre fet per una ràdio generalista

La descentralització de la producció, és a dir, l'emissió de continguts en directe des d'emissores municipals ha imprès caràcter de proximitat en la programació de la COM

►► Producció d'un programa des de l'emissora municipal de Salt / Ràdio Salt

com **COMRàdio** trenca una llançà en favor d'aquest missatge. "Per a nosaltres és un orgull", expressa des de Vilafranca Josep Alsina en referència a la difusió més àmplia que estan assolint els programes d'aquesta emissora.

A dia d'avui, els continguts produïts per les municipals constitueixen el 20% de la graella de la **COM**. També Latincom s'ha obert a continguts produïts per les emissores, entroncant amb la tradició de les ràdios locals, que van ser les primeres a oferir espais per a la integració de nous continguts. Actualment s'emeten per Latincom *Un canto de amistad*, de Ràdio Sant Boi; *Canto popular latinoamericano*, de Ràdio Castelldefels; *Guantánamera*, de Ràdio Barberà; i *Picadillo*, de Ràdio Ciutat de Badalona.

D'altra banda, l'estudi avaluador de les emissores va constatar una oposició majoritària a què la programació de **COMRàdio** pivotés sobre "estrelles mediàtiques". En aquest sentit, li demanaven que prioritzés els continguts per damunt de la popularitat dels comunicadors.

És per això que es va optar per potenciar els professionals de la casa. "És una aposta arriscada perquè la ràdio generalista del nostre país es basa en grans estrelles, i de fet, el mateix sistema de medició d'audiències reforça la identificació d'un nom amb un producte. Però és la nostra aposta i la defensem, en primer lloc perquè la **COM** compta amb excel·lents professionals", explica De José. Sobre els resultats d'aquesta aposta, respon: "La ràdio és extraordinàriament lenta i cal analitzar els resultats a llarg termini. El nostre model ara s'ha estabilitzat i n'hem d'anar observant el creixement".

La Sindicada: compartir per optimitzar

La distribució de la programació sincrònica de **COMRàdio** a través del satèl·lit segueix sent molt útil a les emissores, sobretot per connectar amb els butlletins i els programes informatius, uns

►► La redacció de l'emissora municipal d'El Prat de Llobregat / El Prat Ràdio

tipus de continguts que sovint no poden produir amb els recursos de què disposen. Ràdio Puig-reig, per exemple, és una emissora que pels seus recursos concentra l'activitat de dissabte a dilluns i connecta via satèl·lit amb la **COM** per cobrir els buits de la graella. El director de l'emissora, Josep Genescà, ho justifica així: "És la manera de poder oferir programes de qualitat en franges en les quals ens veuríem obligats a repetir contínuament els nostres espais o tirar de música".

► És cert, però, que en els últims anys la informatització dels equips tècnics els ha donat molta més autonomia a l'hora de programar continguts ja enregistrats. El que els calia, doncs, era un banc de continguts asincrònics fets a la mida de les diferents necessitats de programació. Aquest és un dels motius que va dur la **COM** a dissenyar l'actual plataforma Sindicada. La seva concepció, però, no es reduïa a la provisió de continguts de la **COM** cap a les emissores, sinó que es va voler posar en valor la capacitat d'intercanviar continguts entre elles. I encara es va anar més enllà. Així, aquesta eina, a banda permetre la compartició de continguts, també possibilita l'intercanvi d'informació i coneixements.

La Sindicada ofereix actualment 90 productes de diferents tipologies: programes de **COMRàdio** que es posen a disposició de les emissores perquè els emetin quan vulguin; programes aportats per les mateixes

emissores; i espais que l'Agència de Comunicació Local dissenya i produeix únicament per a la Sindicada i que, per tant, no s'emeten ni per **COMRàdio** ni per **Latincom**. Els productes d'aquest últim apartat responen necessitats de programació específiques exposades per les emissores. La majoria són càpsules d'entre 2 i 15 minuts de temàtica molt diversa: noves tecnologies, cinema, agendes culturals, espais musicals de diferents gèneres, biografies... i un llarg etcètera.

A dia d'avui, una cinquantena de ràdios consorciades utilitzen la Sindicada, que registra una mitjana de més de 500 descàrregues setmanals. Entre les emissores que l'utilitzen, n'hi ha 19 que aporten continguts. "Donem moltes facilitats perquè aportin programes ja que, de fet, qui els ha de triar és l'emissora que vol programar. Només els demanem que els programes estiguin nets de publicitat, que els continguts tinguin vigència més enllà del municipi on s'emeten i que identifiquin que és una producció que es distribueix en xarxa", explica De José.

La Sindicada és una eina d'extraordinària utilitat, per exemple, a Ràdio Vitamènia, l'emissora municipal de Santa Maria de Palautordera. El director, Àngel Sala, és l'única persona en plantilla. "Entre la feina que faig jo i la de la quinzena de col·laboradors que té la ràdio, déu n'hi do el que tirem endavant. Però hi ha espais concrets de la graella que no podem cobrir de cap de les maneres pel temps i la dedicació

que impliquen. A la Sindicada trobo espais que puc combinar amb allò que fem, i el resultat és força digne", afirma Sala. De la seva banda, Rut Anglès, redactora de Ràdio Cunit, explica que utilitzen espais de la Sindicada per a seccions específiques del seu magazín. Aquesta emissora, a més, aporta tres programes a la plataforma: l'espai musical *Somos latinos*, el d'història *Altres temps, altra gent* i el d'entreteniment *Costa fleming*.

► L'experiència d'intercanvi a través de la Sindicada també s'ha obert a d'altres municipals emissores municipals d'Espanya. Així ho recull un conveni signat recentment entre el CCL i EMUGA (Emissores Municipals Gallegues), EMA (Emissores Municipals Andalusos), la Xarxa d'Emissores Municipals Valencianes i Ona Mallorca. Fruit d'aquest acord, Aldaia Ràdio, emissora que forma part de la Xarxa d'Emissores Municipals Valencianes, emet, sota el nom de *L'oratge*, cròniques de previsió meteorològica produïdes per l'Agència de Comunicació Local.

La contribució de la Sindicada és ja reconeguda en diferents àmbits, com l'acadèmic. Maria Gutiérrez, professora titular del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la UAB i una de les autores de *l'Informe sobre la Ràdio a Catalunya* (2008), considera que es tracta d'un "projecte d'intercanvi molt interessant, ja que ajuda les emissores a donar a conèixer els seus productes". Altres reconeixements s'han concretat en premis. Així, la Sindicada ha estat guardonada enguany amb el Premi B Digital a la Innovació Digital i amb una menció de qualitat en les dues últimes edicions dels premis RAC.

El proper repte de la Sindicada és aprofundir en l'intercanvi de coneixements per poder-la convertir en la xarxa social especialitzada de la ràdio municipal.

L'Aula de **COMRàdio**: espai de formació i relació

Un dels serveis de l'ACL més ben valorats per les emissores és la formació a través de l'Aula de **COMRàdio**, que dirigeix el periodista i exdirector de l'emissora Enric Sopena. "La idea és aportar coneixements

que els professionals d'aquests mitjans puguin traslladar a la seva feina diària", explica la directora d'Acció Local de l'ACL, Vicky Gómez. L'Aula s'estructura en cicles de sessions quinzenals, de tres hores de durada, adreçats als diferents perfils pro-

referrera), considera que el temari és molt encertat: "Respon de manera molt específica a les nostres necessitats", i afegeix que l'equip d'EMUN FM ha assistit a quasi totes les sessions. "El primer cicle érem 30 persones, però en el segon

noves actuacions, però també per plantejar i resoldre problemes, han estat clau per obrir ponts de diàleg. "Actualment hi ha 40 emissores d'arreu de Catalunya molt compromeses. Com més sòlid és el nostre projecte i més l'han entès, més necessitat tenen de consultar i proposar", argumenta Vicky Gómez. En l'últim any i mig, el Consorci de Comunicació Local ha passat d'acollir 105 ajuntaments a 137 "però més important que això és que s'ha revitalitzat la relació amb molts dels socis". En el terreny pràctic això s'ha traduït, per exemple, en què força emissores ja proposen programes propis per ser emesos a **COMRàdio**: "Ja van identificant quin material poden exportar més enllà del seu municipi, i això ho valoro molt, ja que van adonant-se que la seva producció pot anar més enllà", recalca Núria de José.

►► La participació és marca d'identitat de les emissores municipals / Ràdio Seu

fessionals d'una emissora: directors, redactors, productors, tècnics, creatius i publicistes. Les sessions són impartides per experts, i generalment combinen una part teòrica amb una de pràctica, que també inclou l'intercanvi d'experiències.

► Fins ara s'han celebrat els cicles dirigits a directors, d'una banda, i redactors i productors, d'una altra. La gestió de recursos humans i del voluntariat; la regulació de continguts i drets d'autor; les habilitats directives; i l'afectació de Llei de Comunicació Audiovisual de Catalunya a les emissores municipals han estat qüestions tractades en les classes per a directors. El temari per a redactors i productors ha comprès diferents tipus de tècniques, relacionades amb la respiració i la locució, la recerca de fonts d'informació, l'aprofitament dels continguts radiofònics perquè tinguin una sortida multimèdia i l'edició amb eines *free*.

Ramon Teixine, director d'EMUN FM, el projecte radiofònic que agrupa set emissores municipals lleidatanes (Alguaire, Almenar, Corbines, Rosselló, Albesa i To-

ja hem superat les 40. Crec que la percepció de l'Aula com una eina útil s'està estenent entre les emissores". I és que més enllà de l'aspecte formatiu, l'Aula ha esdevingut un punt de trobada i relació entre companys de diferents ràdios. "Compartim inquietuds però també solucions a problemes que poden ser comuns. Tot plegat t'ajuda molt, perquè veus que no estàs sol en aquest món tan absorbent de la ràdio local", reflexiona des de Tortosa Núria Mora. Fruit d'una d'aquestes trobades, per exemple, un equip de Ràdio Tortosa ha visitat Ràdio Arenys i uns i altres han intercanviat experiències.

Més relació, més implicació

► La vocació de servei a les emissores és transversal a tota l'estructura de l'ACL (Acció Local, Informatius, Continguts...) i ara mateix les dues parts mantenen una relació confiada, fluïda i operativa. "El tracte és molt més àgil i proper", admet Jofre Ferrer, director de Ràdio Salt. Les trobades presencials en diferents punts del territori que s'han celebrat en els darrers tres anys per explicar

► El periodista Enric Frigola, secretari de la Junta de Govern del Col·legi de Periodistes, considera que el moment actual del projecte de la xarxa d'emissores de **COMRàdio** demostra l'existència "d'un nou model de ràdio pública local, on les emissores no només connecten amb una programació, sinó que hi participen de debò. Una experiència d'aquest tipus, amb aquest grau de professionalitat, no s'ha vist mai a Espanya i mereix un suport públic incondicional". Des del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, Dolors Comas, consellera d'operadors, es refereix al paper del CCL en aquests termes: "Segur que és un element de consolidació de les emissores municipals. Si serveix per a l'intercanvi de programes entre emissores, responent a un esforç cooperatiu, i assegura la personalitat de cadascuna d'elles, segur que és positiu".

► L'abast de la crisi econòmica actual fa del tot necessària la unió d'esforços i l'optimització de recursos a tots els nivells. El director de l'Observatori de la Ràdio i degà del Col·legi de Periodistes, Josep M. Martí, assenyala en aquest sentit que "el paper del Consorci és fonamental per superar el moment de crisi que vivim". Les actuacions d'aquest ens, doncs, cobren ara més sentit que mai. ◀

Lluís Recoder

Alcalde de Sant Cugat del Vallès

▶▶ Text: Jordi Oliveres

▶▶ Fotografia: Joan Roca de Viñals

“La cooperació i la relació de les ràdios locals amb una emissora de major abast com és COMRàdio és bàsica per a la garantia de la qualitat de les emissores municipals”

Lluís Recoder, alcalde de Sant Cugat del Vallès, va néixer el 1958. Llicenciat en Dret per la UB, es va especialitzar en dret urbanístic, va treballar a l'Institut Català del Sòl, organisme autònom de la Generalitat dedicat a la promoció de sòl amb finalitats residencials i industrials. El 1986 va ser elegit diputat a les Corts. Militant de CDC des de 1976, ha ocupat diversos càrrecs dins de la seva formació política. També va ser diputat al Parlament de Catalunya (1999-2006). El 16 de juny de 2007 va ser elegit per tercer cop alcalde de Sant Cugat del Vallès, càrrec al que va accedir per primer cop el 3 de juliol de 1999. Des de 2007 és vicepresident de la Diputació de Barcelona. Des de l'Ajuntament ha impulsat la modernització dels mitjans de comunicació locals i des de www.radiosantcugat.cat s'accedeix als mitjans públics del municipi. En aquesta entrevista, l'alcalde Recoder considera que la ràdio municipal té futur, sempre que cooperi i mancomuni esforços amb realitats similars. Així mateix, creu que la tasca de COMRàdio de suport a les emissores municipals és la garantia de la qualitat de les emissores.

Les emissores municipals tenen futur en un món comunicatiu tan globalitzat?

La comunicació local ja ha demostrat que té un espai. El procés de liberalització dels mitjans no ha afeblit el món de la comunicació local, ans al contrari. La gent demana una informació de proximitat, d'allò que tens a prop, i això és el que ofereixen les emissores locals.

Quins són els reptes actuals de les emissores locals?

Penso que estan en un moment de transformació i crec que han de passar

de ser la ràdio clàssica, que normalment combina informació i programes d'interès local amb emissions compartides per altres mitjans, que està molt bé, però crec que s'han d'obrir cap a altres possibilitats que dona la tecnologia i que són perfectament compatibles amb aquesta funció. I m'estic referint a esdevenir també diaris digitals, ja que a hores d'ara cada cop més hi ha més gent que s'informa a través de la xarxa, i és molt fàcil que qui edita la informació per ràdio la pugui editar també en un diari digital. I per altra banda, també televisions per internet, que ja és una realitat, és molt fàcil també poder-la combinar amb l'edició radiofònica, però a més el dia que arribi la televisió per IP,

que és una realitat que ja està molt a tocar i que tothom des de la televisió de casa seva pugui accedir al seu ordinador, ja que és una via fàcil perquè les ràdios locals acabin transformant-se en un televisió local per internet.

Quines creu que haurien de ser les estratègies de les emissores locals per superar la crisi econòmica actual?

Es tracta de fer una política de contenció econòmica. Per tant, això vol dir invertir menys i mirar de ser més eficients. Ens trobem en un moment en què els pressupostos locals, en els quals se sus-

“És una gran oportunitat per la ràdio. Estem entrant en un món on la gent es podrà fer la seva programació de televisió o de ràdio a la carta. La imatge penosa del zàping quedarà cada cop més arraconada”

tenten les emissores, aniran a la baixa, i, segurament, també la publicitat local anirà a la baixa i alhora costarà més d'adquirir-la. Estem en un moment de contenció, d'aprofitar per aprimar-se una mica si convé i passar el temporal, que estic segur que passarà i aviat.

▶ La cooperació i la mancomunació d'esforços entre les emissores pot ser indispensable en aquests moments de crisi?

Pot ser bona, però sobretot és necessària una cooperació que permeti que les ràdios locals accedeixin a informació nacional que elles mateixes no poden elaborar. El que és absurd és que les emissores locals intentin competir amb les emissores generalistes. Tot això ho podran fer des de la cooperació entre ràdios que proporcionin aquesta informació. La cooperació ja hi és en l'àmbit local i les ràdios locals ja col·laboren entre elles.

▶ Com valora la feina desenvolupada per Consorci de Comunicació Local respecte a les emissores locals?

El Consorci de Comunicació Local fa una feina positiva de suport que ens va molt bé a tots i va en aquesta línia de cooperació, que és una eina de futur.

▶ Creu positiu que des de les emissores municipals es participi activament de la programació de COMRàdio? Què poden aportar aquestes emissores?

La informació local d'interès nacional ha de ser coberta per les emissores locals. És una possibilitat de tenir una xarxa de corresponsals que cap altre

mitjà pot tenir. I pel que fa als programes, veig magnífic que n'hi hagi que es facin des d'emissores que no són a Barcelona. Encara que Barcelona és la capital del país, Catalunya ni acaba ni comença a Barcelona, sinó que el país és més complex i aquesta complexitat l'aporta el territori, les comarques, les ciutats, les viles i els pobles.

▶ Fins fa no res la ràdio era només sincronia, però el futur sembla indicar que l'asincronia de continguts agafa cada cop més força. Quina valoració en fa?

Ens hem d'adaptar als nous hàbits de consum de la informació. Si ens mirem els joves, ja observem que passen més temps davant la pantalla de l'ordinador que no pas del televisor i ja miren els programes a través d'internet. Això és una gran oportunitat per la ràdio. Estem entrant en un món on la gent es podrà fer la seva programació de televisió o de ràdio a la carta. La imatge penosa del zàping quedarà cada cop més arraconada i entrem en un temps en què tothom es farà la seva programació a la carta. Així, l'audiència potencial esdevé molt més gran, ja que passa a ser universal. Tothom podrà veure o escoltar un programa quan vulgui.

▶ Què li sembla que COMRàdio proporcioni continguts a les emissores locals amb els quals elles poden complementar les seves programacions?

Em sembla molt bé que COMRàdio proporcioni continguts a les emissores municipals. La producció pròpia en àmbit local és molt complexa i aquesta necessitat d'omplir moltes hores amb programa

mació pròpia estarà cada cop menys a l'abast de les ràdios locals. Les emissores municipals s'han de centrar en la producció local i en aquells programes d'interès que puguin sorgir del món local, però el dia és molt llarg i hi ha 24 hores i per omplir els altres espais és molt bo que hi hagi una producció de qualitat i d'interès.

▶ Què li sembla que COMRàdio presti diversos serveis a les emissores municipals com per exemple l'assessorament tècnic, jurídic i lingüístic i també tingui una aula de formació continuada amb cursos específics?

Em sembla bé que COMRàdio presti serveis a les emissores municipals. Aquest és el paper que pertoca fer a COMRàdio, més enllà del paper de garantir una programació generalista, ja que aquesta vocació de suport en el món local que té la seva casa mare a la Diputació de Barcelona. Per tant ha d'estar molt present en la vida de COMRàdio. En el futur, la cooperació i la relació de les ràdios locals amb una emissora de major abast com és COMRàdio és bàsica per a la garantia de la qualitat de les emissores municipals. ◀

Josep M. Martí

Degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya

▶▶ Text: Jordi Oliveres

▶▶ Fotografia: Joan Roca de Viñals

“Les ràdios municipals tenen un llarg futur garantit”

▶▶ Josep M. Martí és el degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya. Periodista, doctor en Ciències de la Informació, coordinador de programes per a joves de la Unió Europea de Radiodifusió (UER) i membre del seu comitè de ràdio, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona i secretari dels premis ONDAS. Actualment és el director de la Cadena SER a Catalunya. Autor de diversos llibres sobre radiodifusió com *Les emissores comarcals a Catalunya*, *Models de programació radiofònica*, *De la idea a l'antena*, *Tècniques de programació radiofònica* i d'altres en col·laboració amb diversos autors. Ha impulsat també la creació de l'Observatori de la Ràdio a Catalunya, el qual presideix, dedicat a elaborar informes i estudis de recerca amb la intenció de posar al dia el sector radiofònic català. En aquesta entrevista assegura que la ràdio municipal té el futur assegurat sempre que sigui la garantia d'un servei públic als seus ciutadans.

▶▶ Com a degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya, quina valoració fa del futur de la ràdio municipal?

El primer que hauríem de fer és situar les ràdios municipals dins del context dels mitjans d'una manera general i quin és el paper dels mitjans en el context digital i en un moment en què es produeixen arreu fenòmens de globalització que sembla que, d'entrada, s'hagin d'emportar tot allò que no pertanyi a grans xarxes, grans cadenes o grans grups. Aquesta primera percepció de fa una quinzena d'anys, quan es van tenir les primeres conseqüències de la globalització, ara, i des de fa uns anys, s'ha vist desmentida pel fet que tot i que els oïdors o els televidents estan interessats en els grans temes i tenen accés als grans mitjans globals no es deixen d'interessar per les coses locals i, per tant, mentre aquestes ràdios municipals siguin ràdios de proximitat, siguin ràdios que fan de pont entre

l'actualitat més propera i el context més proper, em fa la sensació que les ràdios municipals tenen un llarg futur garantit.

▶▶ I quina valoració fa de la ràdio municipal, en aquest cas com a president de l'Observatori de la Ràdio?

A l'Observatori hem dut a terme un seguiment de la realitat radiofònica a Catalunya i, evidentment, de la ràdio local. El que hem vist, bàsicament, és que la crisi pot haver afectat els grans mitjans, però menys els locals per la seva major flexibilitat per adaptar-se a un context complicat com és el de la crisi econòmica. L'altra cosa que també em sembla fonamental és que les ràdios locals, en el moment en què troben la seva raó d'ésser com a servei al seu entorn més immediat, són ràdios que acaben essent reconegudes com a mitjans molt propis pels seus oients. Aquelles rà-

dios que volen fer una falsa imitació de les grans cadenes i que proposen algun tipus de contingut fora de la realitat que els envolta tenen poc sentit; la gent no se les fa seves i, per tant, són ràdios que poden ser tocadiscos però fan poc forat entre la seva població. En canvi, aquelles ràdios que estan molt identificades en el seu entorn són ràdios que sobreviuran a la crisi i fins i tot poden millorar mitjançant ajudes mutuais, i aquí vull fer un incís a la Sindicada de COMRàdio, ja que crec que ha estat una molt bona iniciativa perquè posa a l'abast de totes les emissores municipals programacions que fan les altres però a la vegada serveix de plataforma de difusió dels molt bons treballs que es fan en algunes d'aquestes ràdios. Em sembla que aquestes iniciatives, que tendeixen a modernitzar la manera de fer la producció, que tendeixen a fer que aquestes ràdios transcendeixin més enllà del seu entorn però d'una manera ordenada, em sembla que és un fac-

tor que l'Observatori registra com a molt positiu per al futur d'aquestes ràdios.

▶ Les emissores municipals estan en bona posició davant d'un món comunicatiu tan globalitzat?

El dubte el teníem fa 15 o 20 anys. Ara, el dubte ja està resolt positivament a favor dels mitjans locals. És molt més probable que en els propers anys vegem la pèrdua d'algun dels grans mitjans de difusió nacionals, sobretot en el camp de la premsa, que no pas desaparegui premsa comarcal o local. És molt més probable que ens trobem en un futur amb grans grups radiofònics en crisi que no pas amb les estacions locals. És molt més probable que vegem la inviabilitat d'alguns projectes de televisió mitjana de tipus autonòmic que no pas problemes a les autèntiques televisions locals. Per tant, em fa la sensació que aquest territori sempre tindrà demanda mentre hi hagi qui faci una oferta que s'adigui amb aquestes necessitats. En un context econòmic complicat, en un context tecnològic canviant..., aquestes ràdios han de fer el seu esforç per donar la resposta a aquests reptes que els planteja la tecnologia que és, per tant, arribar als seus oïdors, televidents, de totes les maneres possibles, amb tots els suports possibles per la qual cosa les ràdios deixaran de ser ràdios, estrictament parlant, per ser també ràdios per internet, i les televisions deixaran de ser només televisions per ser televisions per internet, i els diaris igual. La segona exigència és que, en temps difícils i complicats econòmicament, la millor gestió és no sols exigible sinó necessària per a la seva supervivència, i seria una llàstima que molts d'aquests mitjans que realment

fan aquesta funció social i que els és reconeguda desapareguessin per culpa d'una mala gestió. Per tant, necessitem mitjans locals ben orientats utilitzant totes les eines al seu abast i ben gestionats.

▶ Creu positiva la mancomunació d'esforços?

No sols és positiva, sinó que té justificació. La producció de continguts, i sobretot la producció de continguts informatius, és una cosa que té uns costos molts més elevats que fer només música. La ràdio que vol produir informació li costa diners però realment fa el seu servei. Ara bé, això vol dir mantenir una programació original 24 hores? És impossible. El que ha de fer la ràdio local és trobar els continguts que pot oferir i fer-ho quan té més públic potencial i, fins i tot, fer-ne redifusions cercant la màxima difusió dels seus productes. En aquelles hores que no és substancial la feina de servei públic pot posar d'altres programes que li poden subministrar d'altres emissores locals, la qual cosa complementa la seva programació. Això és molt més digne que anar posant discos. La sindicació permet que un programa fet localment tingui més projecció que la que tindria si és quedés tancat a la seva localitat. A la vegada, tots es beneficien d'experiències que tenen d'altres emissores, sempre que sigui una elecció voluntària.

▶ La Llei de l'Audiovisual preveu la creació de consells assessors per a totes les emissores locals. Què en pensa?

Jo crec molt en la responsabilitat dels professionals. Que les ràdios tinguin uns objectius a

complir i que aquests estiguin clarament especificats, que siguin acceptats socialment i que també siguin acceptats pels professionals. Que tothom sàpiga quina és la línia editorial, igual com passa en un mitjà privat. El fet que aquesta realitat diària interactuï en la realitat social no em sembla malament. El que sí em sembla malament és que es creïn òrgans de control polític que reproduïen el plenari municipal.

▶ Els mitjans públics han de tenir publicitat?

Els mitjans han de tenir un sistema clar de finançament fins i tot abans de crear-se. Un mitjà que fa servei públic no pot estar sotmès a la incertesa del mercat publicitari. Em sembla que els mitjans públics han de ser finançats per un pressupost garantit i que a més a més puguin gestionar com a complement alguns tipus d'esponsorització, però el servei públic ha de ser garantit amb diner públic.

▶ Quina valoració fa de la feina del Consorci de Comunicació Local?

Crear eines de col·laboració, donar ajuda tècnica o assessorament legal, ajuda de gestió i formació i assessorament lingüístic són eines que les emissores locals és difícil que tinguin. Que hi hagi un organisme que doni aquests serveis i ho faciliti, sobretot, a les emissores més petites és una tasca que no sols cal reconèixer sinó que fins i tot cal millorar perquè en un moment de crisi i de canvis tecnològics fa més fàcil comptar amb la col·laboració mutual, que les ràdios petites per si soles no poden resoldre. Formar part d'una organització com el CCL crea benefici i valor afegit a totes les emissores. ◀

COMRàdio aposta per la proximitat, la solidaritat i la innovació

▶▶ Tot l'equip de COMRàdio de la temporada 2010-2011 / Carme Esteve

▶▶ La programació de COMRàdio per la temporada 2010-2011 manté la continuïtat dels principals programes, però a la vegada aposta per tres eixos: la proximitat, la solidaritat i la innovació. D'aquesta manera, la programació es basa en els programes ja consolidats com són *El Dia a la COM*, *Que has dinat?*, *Extraradi* i *Tots x tots* i, per tant, els periodistes Jordi Duran, Sergi Mas, Olga Vallejo i Ramon Company repeteixen al capdavant dels seus espais, en la nova temporada que va arrencar el dilluns 30 d'agost. Així, tots els programes de COMRàdio tenen com a proa les tres característiques de la proximitat, els drets humans i la solidaritat i la innovació.

▶▶ Així, per tercer any consecutiu Jordi Duran dirigeix i presenta el magazín matinal d'entre setmana *El dia a la COM*, de 7 a 12, i Albert Vico assumeix el relleu fins a les dues de la tarda. Un informatiu de mitja hora presentat per Oriol Pujadó dona pas a Sergi Mas, que de nou torna a ser la veu del programa d'actualitat esportiva *Que has dinat?*, que avança la seva emissió a les 14.30 i fins a les 16, també de dilluns a divendres.

Olga Vallejo condueix les tardes de dilluns a divendres amb el programa *Extraradi*, de 16 a 19. Novament un informatiu de mitja hora presentat per Marta

Patricio dona pas a Ramon Company que continua al capdavant del programa *Tots x tots* que s'emet de dilluns a divendres, però també s'avança mitja hora i surt en antena des de dos quarts de 8 fins a les 11 de la nit.

▶▶ L'informatiu de la nit amb Manel Carvajal comença a les 11 i, després de mitja hora, dona pas a Ramon Miravittlas, que tanca l'actualitat informativa del dia amb un espai d'anàlisi. A la mitja nit és el moment del *Buda Club* de Jaume Escala i a les 5 de la matinada i fins a les 7 continua el *Com llevar-se* amb Ivan Llena i David Gelonch.

“Com a característiques de l’oferta de COMRàdio, el director general creu que ha de ser més propera, més econòmica, més coherent i més optimitzada”

Cap de setmana amb ‘l’Eureka!’ i més música

Mònica López continua amb *l’Eureka!* els matins de dissabte i diumenge d’11 a dues. Abans, però, Jordi Sacristan estrena *Maneres de viure* entre les 8 i les 11. Els matins de dissabtes i diumenges segueix *Amunt i avall* (de 6 a 8) amb Pilar Armengol.

A partir de les dues, i durant mitja hora, la informació del dia segueix dirigida per Carme Defez i els esports a dos quarts de tres fins a les tres amb Éric Jiménez.

El dissabte, de tres a quatre s’estrena *Empenta*, amb Pau García-Milà, un programa multimèdia per donar a conèixer noves idees, que dona pas a Christian Serrano amb *Generació Analògica* fins a les 8, que passa el relleu als esports amb un equip dirigit per Marta Casas. El *Com esports competició* torna els diumenges.

Les matinades de dissabte i diumenge tenen una important presència musical amb *L’altra cara de la lluna* de Nando Caballero, *Bad Music*, coproduït amb Ràdio l’Hospitalet, *Jazz Club* produït per la Ràdio Municipal de Terrassa i presentat per Susanna Carmona; *Catsons* amb Gisela Puntí o *Musica.cat*, coproduït amb Ràdio Manlleu i, a més, mantenint *Quedem a la ràdio* amb Eloi Roca, un espai coproduït per Ràdio Televisió de Vilafranca i Calafell Ràdio. Per acabar, *Calidoscopi* amb Lluís Marrasé.

Consolidar el model

El director general de COMRàdio, Francesc Triola, destaca que en aquest tercer any s’ha de consolidar un

model basat en la proximitat, la solidaritat i la innovació. Tanmateix, Triola explica que la funció de COMRàdio està basada en la promoció de la comunicació local, creant productes finalistes i, alhora, oferint serveis a les emissores municipals

associades al Consorci de Comunicació Local amb la programació en satèl·lit, o productes com la Sindicada, l’assessorament jurídic, tècnic i lingüístic i la formació. Triola també marca com un objectiu més per aquesta temporada fer molt més directe i assumir l’objectiu de transformar les rutines per afrontar una difusió multicanal dels continguts. Com a característiques de l’oferta de COMRàdio, el director general creu que és més propera, més econòmica, més coherent i més optimitzada.

+info a: www.comradio.com

Un estiu refrescant!

▶▶ **Tot l’equip de l’estiu a la platja de la Barceloneta / Joan Roca de Viñals**

▶▶ La programació de COMRàdio durant les sis setmanes de l’estiu ha consistit en una continuïtat en els principals programes de la casa i la incorporació de nous espais refrescants i participatius.

▶▶ Les principals novetats han estat *La Cuina de Carbó*, amb la reconeguda professional del món de la restauració Mireia Carbó; *Tot inclòs*, amb Òscar Moré; i *Com són els alcaldes*, amb Joan Salicrú, Oriol Burgada i Eli Solsona. La programació d’estiu de la COM d’enguany va co-

mençar el 19 de juliol i va acabar el 29 d’agost. La presentació es va fer a la platja de la Barceloneta.

▶▶ Quant als programes referents de la casa, com són *El Dia, Que has dinat?, Extraradi, Eureka!* i *Buda Club*, s’han mantingut tot l’estiu, però els presentadors habituals han estat substituïts per altres membres de l’equip. Vanessa Raja (*El Dia*); David Fleta (*Que has dinat?*); Franc Lluís (*Extraradi*); Sara Barrera (*Buda Club*); i Núria Jar (*Eureka!*).

Acaba el primer curs de l'Aula de formació de COMRàdio

►► Text: Vicky Gómez

►► L'Aula de COMRàdio és un nou servei de formació que el Consorci de Comunicació Local (CCL) ofereix a les emissores consorciades. Després del primer curs de funcionament, podem assegurar que esdevindrà una valuosa aportació formativa al món de la ràdio municipal. Així ho demostren el creixent nombre d'inscrits i l'elevat grau de compromís en l'assistència en totes i cadascuna de les sessions realitzades.

►► La clau de l'èxit de l'Aula, coordinada per Enric Sopena, rau en l'oferta formativa. Aquesta respon, en gran part, a l'interès de donar resposta a les mancances i necessitats manifestades per les emissores. El valor fonamental d'aquest plantejament és el caràcter universal. Per primera vegada en aquest terreny, hem pogut adreçar-nos a tothom que fa que les emissores municipals siguin un servei públic cada vegada més considerat, tant pels ciutadans com pels responsables polítics.

►► Volem ressaltar, perquè no fer-ho seria una injustícia, l'alta qualitat del professorat que ha intervingut en les classes. També pensem que és molt valorada l'Aula perquè aporta coneixements útils i que fàcilment es poden aplicar a les rutines. Hem intentat recollir els suggeriments i necessitats al confeccionar el temari dels cicles i hem volgut plantejar les sessions de manera pràctica i aplicable a les tasques que, quotidianament, desenvolupen els principals perfils presents a les ràdios: directors i gestors, redactors i productors, als quals han anat dirigits els continguts dels dos cicles que hem fet, i tècnics, creatius i publicistes, que són els temes dels cicles que farem la propera temporada.

El primer cicle, dirigit a gestors i directors, ha tractat de l'aplicació de la nova Llei de l'Audiovisual a les ràdios municipals, la gestió econòmica i de RRHH i la regulació del voluntariat, els drets d'au-

►► L'Aula ha tingut la participació de nombroses emissores / Xabier Mikel Laburu

tor i qui els gestiona, la regulació de continguts, i la confiança com a pilar de lideratge intern i la comunicació externa. El segon cicle, amb el mateix nombre d'hores i dirigit als redactors, ha tractat sobre tècniques de locució i respiració, cerca de fonts d'informació, continguts multimèdia, tècniques per aprofitar els continguts fets a la ràdio, o el web com a aliat, i eines on line que faciliten la tasca periodística. Ambdós cicles han estat presentats per especialistes.

Desitgem continuïtat i llarga vida a l'Aula de COMRàdio. Volem posar en valor la formació i volem que en cada curs hi hagi desenes d'alumnes que es beneficiïn d'aquest servei. Estem convençuts que l'esforç servirà per millorar el servei públic de ràdio de proximitat.

A partir del mes d'octubre s'obre un nou curs de l'Aula de Formació de COMRàdio, al qual estan convidades a participar totes les emissores municipals del CCL. ◀

'Onescat', una freqüència per aprendre català

Onescat és una nou producte radiofònic fruit de la col·laboració entre COMRàdio i el Consorci de Normalització Lingüística (CPNL) que consisteix en un curs per aprendre català i que està adreçat als nouvinguts, bàsicament.

Així, l'*Onescat* amplia i diversifica l'oferta formativa del CPNL i l'acosta d'una manera especial al col·lectiu de persones que acaben d'arribar a Catalunya. El primer projecte del curs es va gestar a Salt l'any 2008, una proposta que va comptar amb la col·laboració de professionals de la ràdio de la comunitat llatinoamericana a Salt i a Girona. A partir d'aquesta experiència, el Consorci va dissenyar l'estructura del curs, de manera que el CPNL aporta els

continguts, l'enfocament didàctic i les veus, mentre que COMRàdio aporta els estudis per fer els enregistraments i la postproducció.

El resultat final del treball ha estat 17 capítols de 20 minuts de durada cadascun. COMRàdio va incloure el curs *Onescat* en la seva programació d'ona mitjana LatinCom i, a més, el va posar a l'abast de totes les emissores consorciades a través de la Sindicada. Fins a finals d'estiu, el curs ja l'han emès 18 emissores municipals. Tot i així, l'espai segueix actiu per a totes les emissores que el volen emetre, mentre que les associacions poden accedir a *Onescat* a través del web específic www.cpnl.cat/onescat.

Polítiques de ciutadania

COMRàdio, a través de la Sindicada, ha distribuït uns espais d'informació de polítiques de ciutadania. Aquest nou servei consisteix en càpsules on s'expliquen els serveis que des de l'àrea d'Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona es destinen a la ciutadania i posar-los, així, a disposició de les gairebé 150 emissores municipals de la Xarxa Local de COMRàdio.

D'aquesta manera, els oients s'informen dels serveis de mediació ciutadana, com es treballa la prevenció de la violència de gènere des dels ajuntaments, quina informació es proporciona a la gent jove en els Punts d'Informació Juvenil i quins són els drets i els deures de les persones nouvingudes.

AEQ PHOENIX MOBILE MOLT MÉS QUE UN ÀUDIOCODEC IP

Audio-codificador IP multifunció portàtil compacte i lleuger, absolutament compatible amb la recomanació N/ACIP EBU Tech 3326. Plataforma de comunicacions amb mesclador intern que permet a més de connexions IP mitjançant mòduls addicionals establir comunicacions sobre línia telefònica, RDSI, 3G o GSM.

AEQ OPERA NOVA CONSOLA ANALÒGICA PER RÀDIO

Disposa de les últimes tecnologies amb noves funcions afegides, sent capaç de produir un so de qualitat impecable les 24 hores del dia, 7 dies a la setmana. OPERA és l'eina perfecta per a grans i mitjanes estacions de ràdio. Tot el necessari per fer ràdio i més, en un disseny modular, compacte i robust.

AEQ Catalunya
Telèfon: 930 894 455
E-mail: catalunya@aeq.es

AEQ Seu Central
Telèfon: 918 861 500 Fax: 918 1164 492
E-mail: comercial@aeq.es

La Sindicada rep el premi Bdigital 2010 a la innovació

►► Text: Núria de José

►► La Sindicada de COMRàdio va rebre el premi Bdigital a la Innovació Digital 2010 (categoria d'Universitats i Institucions), en el marc de la 12a edició del Bdigital Global Congress que es va celebrar a Barcelona a mitjan mes de maig.

► Francesc Triola, director general de COMRàdio, va recollir el premi i va destacar que aquest prestigiós guardó "és un estímul per continuar apostant per la innovació que és el futur de les empreses audiovisuals".

Els altres dos finalistes van ser els projectes Taller de Robòtica LEGO Bogatell-Icària, de l'AMPA CEIP Bogatell i l'AMPA IES Icària i Int+nova, del Departament de Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu del premi és donar suport a aquelles idees i projectes innovadors encaminats a impulsar l'aprofitament empresarial de resultats i tecnologia generada en l'àmbit de la societat de la informació i el món digital. La Sindicada 2.0 és una plataforma d'intercanvi de continguts i coneixements que va entrar en funcionament el

mes de setembre de 2009. La seva funció és donar recursos a les emissores municipals perquè puguin complementar la seva producció pròpia i oferir als ciutadans un millor servei públic de comunicació.

► Durant el primer semestre de 2010 la utilització dels continguts de la Sindicada ha augmentat un 141% i el nombre de ràdios que els fan servir ha crescut un 83%. Els apartats que més s'han desenvolupat han estat l'espai d'intercanvi entre emissores, en el qual hi ha 46 programes de 19 ràdios, i el d'espais que COMRàdio desenvolupa a partir de les demandes dels mateixos usuaris.

En el marc dels convenis que COMRàdio ha subscrit amb diverses emissores municipals de la resta de l'Estat, Ona Mallorca ha programat aquest estiu quatre programes del catàleg de Sindicada: *Calidoscopi*

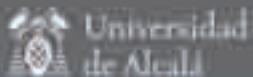

►► Equip de l'Àrea Digital de COMRàdio

i *Boulevard*, de COMRàdio, *Variacions*, de Mataró Ràdio i *Jazz FM*, de la Ràdio Municipal de Terrassa. Les emissores de la Comunitat Valenciana també utilitzen la Sindicada des del mes d'abril.

► La Sindicada de COMRàdio ja ha estat guardonada anteriorment amb la menció de qualitat a la Innovació dels Premis RAC els anys 2009 i 2010. ◀

►► +info a: www.sindicada.cat

Instituto de Postgrado de Estudios Culturales y de Comunicación

MÁSTER EN COMUNICACIÓN PRODUCCIÓN AUDIOVISUAL

Curso 2010 - 11

Modalidad: Online y Presencial en Barcelona
Inicio: 28 de octubre de 2010
Finalización: 28 de junio de 2011
Créditos: 60

Programa

- Módulo 1: Introducción a la industria audiovisual
Módul 1: Introducció a la indústria audiovisual
- Módulo 2: Legislación audiovisual. El sector audiovisual y el sector público
Módul 2: Legislació audiovisual. El sector audiovisual i el sector públic
- Módulo 3: El lenguaje audiovisual
Módul 3: El llenguatge audiovisual
- Módulo 4: Producción de cine y video
Módul 4: Producció de cinema i vídeo
- Módulo 5: Producción de televisión
Módul 5: Producció de televisió

- Módulo 6: Producción de radio
Módul 6: Producció de ràdio
- Módulo 7: Técnicas de guionización
Módul 7: Tècniques de guionització
- Módulo 8: Infografía en medios audiovisuales
Módul 8: Infografia en mitjans audiovisuals
- Módulo 9: Técnicas de sonido
Módul 9: Tècniques de so
- Módulo 10: Edición y montaje de imágenes
Módul 10: Edició i muntatge d'imatges
- Módulo 11: Proyecto
Módul 11: Projecte

Colaboran:

VOTV comença una segona fase amb nous programes informatius

►► Text: Montse Redondo

►► Vallès Oriental Televisió ha començat una nova fase, marcada sobretot per la inauguració de les noves instal·lacions. La seu està situada dins del Centre Audiovisual de Granollers, a Roca Umbert – Fàbrica de les Arts. Un edifici gestionat per Granollers Audiovisual i que acull altres projectes com el viver d'empreses i l'Arxiu Digital Audiovisual de Granollers.

► Aquests canvis han permès que VOTV compti amb una tecnologia capdavantera dins del sector per oferir uns continguts amb la millor qualitat. Tot i que les emissions van començar el 14 de setembre de 2009, el 7 de juny d'aquest any s'ha donat el tret de sortida a una nova etapa amb uns serveis informatius amb presentadors.

Cada dia, de dilluns a divendres, a les vuit del vespre, Pere Puig acosta tota l'actualitat de la comarca a *Infovallès* des del plató del Centre Audiovisual de Granollers. El nou *Infovallès* té una durada de 25 minuts i ofereix diverses seccions com *Perfils*, *Cultura*, *Festes* i *Esports*. Les notícies d'esports les presenta el periodista

Miqui Güell, que també coordina el programa *Infoesports*. El programa s'emmet tots els dilluns després d'*Infovallès*, a dos quarts de nou, i també té una durada d'uns 25 minuts.

► La programació dedicada a la informació de VOTV, però, no acaba amb *Infovallès* i *Infoesports*. Des d'aquest estiu s'emmet *Punt de partida*, un debat presentat per Clara Armengol, en què tots els dimarts, a les 10 de la nit, es tractaran temes d'actualitat des de diversos punts de la comarca.

► Pel que fa als continguts també destaquen les produccions pròpies dedicades a esdeveniments importants. En aquest sentit, la programació inclou programes i documentals relacionats amb el territori i lligats directament a l'actualitat. S'han de-

►► Imatge de la inauguració dels nous estudis de VOTV / Ramon Ferrandis

dicat espais com aquests al Corpus de la Garriga o actes esportius rellevants com la Mitja Marató de Granollers. La culminació de tots aquests canvis va ser el 17 de juny amb la inauguració oficial de Vallès Oriental Televisió. Aquest projecte és una suma de 12 ajuntaments de la comarca: Aiguafreda, l'Ametlla del Vallès, Bigues i Riells, Caldes de Montbui, Canovelles, Cànoves i Samalús, les Franqueses del Vallès, la Garriga, Granollers, la Roca del Vallès, Lliçà d'Amunt i Sant Antoni de Vilamajor. ◀

IMAGINES RES MES RELAXANT A LA OFICINA O EMPRESA?

DONCS EXISTEIX, TENIR AIGUA MINERAL NATURAL FACILITA LA CORRECTA HIDRATACIÓ DELS TREBALLADORS CONTRIBUINT A UNA ÒPTIMA CONCENTRACIÓ I RELAXACIÓ.

TRUCA'NS AL
900 712 426

T'INFORMAREM DE TOTA LA
RELAXACIÓ QUE PODEM OFERIR-TE

 Blue Planet
AIGUA MINERAL

L'XTVL presenta novetats i algun retorn

►► Text: Pere Gibert / Sheila Aguado

►► La temporada Tardor 2010 de la Xarxa de Televisions Locals (XTVL) ha començat el 13 de setembre. La nova programació presenta novetats importants i algun retorn destacat. Aquesta graella ve carregada de noves propostes divulgatives i d'entreteniment de qualitat, complementades amb l'habitual oferta de continguts informatius i esportius, que ja són marca de la casa.

► Entre els retorns, destaca l'emissió, els dilluns a la nit, de la nova temporada de *Famílies i escola*, un programa de caràcter social adreçat a la comunitat educativa i, especialment, als pares i mares, a qui es pretén donar eines de suport de cara a l'educació dels seus fills i filles. Aquest espai vol entretenir sense renunciar a un marcat caràcter didàctic que combini paraula oral i escrita, llenguatge senzill i desenfadat i conclusions finals específiques amb voluntat instructiva. Després de l'èxit de la primera temporada, el programa torna amb més voluntat de participació i d'arribar a les cases. *Famílies i escola* és una producció de Canal Terrassa Vallès, amb el suport de l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona i la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya (FAPAES). Coincidint amb l'estrena a televisió, el programa posa en marxa un bloc a internet sota l'adreça www.xtvl.tv/familiesiescola.

Un dels retorns més esperats, després de l'èxit de la primera temporada, és el de 'Famílies i escola', de Canal Terrassa Vallès, un programa que vol donar eines de suport en l'educació dels fills

Dilluns a la nit es produeix un altre retorn, el de *Civils*, el programa sobre societat i ciutadania de l'XTVL que aquesta tardor estrenarà dues noves minisèries documentals. D'una banda *El món a les mans*, un programa divulgatiu i d'entreteniment signat per l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona i Produccions Mínimes, que tracta el fet migratori des de la perspectiva i la mirada dels infants, fills de famílies immigrants. De l'altra, *Cada casa és un món*, un projecte de la productora La Quimera que retrata els diferents models de família existents a la societat contemporània.

► Els dimarts a la nit l'XTVL repren les nits de debat amb el retorn d'*Angles*, de TV L'Hospitalet. Sempre atent a l'actualitat, el programa plantejarà dins la nova temporada temes relacionats amb la vida quotidiana de la nostra societat amb el repte de captar l'opinió i el punt de vista dels ciutadans de diferents punts de Catalunya.

Una de les novetats destacades de la temporada de tardor és que s'emeta la nit dels dimecres el programa *MENJA S.A.*, una coproducció de l'XTVL i la productora Sticakí. Es tracta d'un programa de cuina per a principiants dels fogons que pretén ensenyar a cuinar des de la base, mitjançant un cuiner que es desplaçarà a les cases dels protagonistes i que, so-

►► Imatge d'*'El món a les mans'*

bre el terreny, els transmetrà tots els seus coneixements en la matèria. MENJA S.A. està presentat per Pau Duran.

▶ A la nit de dimecres també torna el programa *Naturalment*, un espai de TVLOCAL.CAT per a l'XTVL, compost per diferents produccions audiovisuals amb continguts relacionats amb el paisatge, l'entorn natural i la gastronomia. Aquesta temporada, *Naturalment* inclou els espais *TastaCatalunya* i *Visc de la terra*.

TastaCatalunya, realitzat i dirigit per Marc de las Heras, és una sèrie sobre producte gastronòmic local, que pretén buscar la cara oculta de cada producte, de cada aliment, de cada recepta, de manera directa, entretinguda i saludable. En definitiva, una guia per conèixer les millors propostes gastronòmiques que podem trobar a les comarques catalanes. Per la seva banda, *Visc de la terra* enceta la segona temporada dins *Naturalment*, amb continguts vinculats al patrimoni gastronòmic català.

▶ Els dijous, l'XTVL reserva les seves nits a la cultura, les arts escèniques, la creació, les noves tecnologies i la societat 2.0. Dos dels programes més consolidats de la programació, *Es-*

cenaris i *La Malla Tendències*, comencen nova temporada amb nous continguts i una durada més breu, de 25 minuts. Els dos programes mantenen intacta la seva filosofia.

Escenaris, de Canal Terrassa Vallès, continua in-

formant de les novetats relacionades amb les arts escèniques i les estrenes de nous espectacles a Catalunya. Per la seva banda, *La Malla Tendències* es manté com a programa divulgador de les noves formes de creació cultural que sorgeixen a internet, amb el repte d'acostar als espectadors el cinema, l'art, la música i la literatura que utilitzen com a plataforma la tecnologia 2.0. *La Malla Tendències* és una producció de Canal Blau TV per a l'XTVL.

Divendres a la nit és el torn de *Doc's*, que durant la temporada de tardor continuarà oferint noves propostes documentals produïdes a Catalunya.

Els caps de setmana, l'XTVL manté intacta la franja de nit gràcies a la bona acollida per part dels espectadors. Repeteixen *L'altra pantalla* i *Filmets* la nit dels dissabtes i *Telemonegal* i *Denominació d'Origen (DO)* la nit dels diumenges.

Aquesta temporada de tardor, l'XTVL estrena, en altres franges, tres propostes de caire divulgatiu i d'entreteni-

ment. *L'enviat especial*, una producció de Gavà Televisió, renova el format del programa d'entrevistes i sota el guiatge d'un nen o una nena, ens acosta cada setmana a l'espai íntim d'un personatge popular que respondrà totes les qüestions que li plantege el seu enviat especial.

▶ Els nens també són els protagonistes del nou espai *Criatures.cat*. Anar Fent, productora de l'exitós *Cuina a bon preu* emès per l'XTVL, aquesta ve-

gada vol convèncer els espectadors que educar els fills és difícil però no impossible. El sentit de l'humor és el tret identificatiu d'aquesta proposta que parla del món dels infants, de la criança dels fills i dels problemes del dia a dia dels pares.

▶ L'enginy i l'habilitat són la clau a *Bricomans*, el nou programa de bricolatge que dona a conèixer les millors idees per fer canvis a la llar, al jardí, etc., amb diversitat de tècniques. És una producció del Grup Televisions Digitals Independents (TDI).

▶ I, finalment, aquesta tardor s'enceta una nova temporada del programa *Natura't*, de Gavà Televisió, centrada en temes mediambientals, gastronomia i producció agrícola sostenible. ◀

La graella ha apostat fort per la gastronomia a través de programes com 'MENJA S.A.', 'TastaCatalunya' i 'Visc de la Terra'

▶▶ Col·laboració de Ràdio Cambrils i l'ACL

El passat mes de maig Ràdio Cambrils i l'Agència de Comunicació Local (ACL), entitat gestora de COMRàdio, van signar un acord. El conveni el van formalitzar l'alcalde de Cambrils i president de Cambrils Audiovisual, Robert Benaiges, i el director general de l'ACL, Francesc Triola. Aquest acord permetrà a Ràdio Cambrils accedir a la plataforma Sindicada 2.0 d'intercanvi de continguts i coneixements entre la COM i les emissores municipals i entre elles mateixes. Així, Ràdio Cambrils podrà oferir els seus programes a la Sindicada i també accedir als continguts que hi hagi disponibles per emetre'ls de manera lliure en la seva programació. Finalment, Ràdio Cambrils podrà aportar als serveis informatius de COMRàdio les seves cròniques que puguin resultar d'interès general per als butlletins de notícies.

▶▶ Constituir el Consell Consultiu i Assessor de COMRàdio

El Consell Consultiu i Assessor de COMRàdio es va constituir el passat mes de juliol seguint el reglament de funcionament del Consell General del Consorci de Comunicació Local, que s'ha adaptat a la Llei Audiovisual de Catalunya. Aquest consell està presidit pel periodista i llicenciat en Dret, Xavier Roig, i està format per representants del món municipal, d'entitats socials i professionals de prestigi. El primer grup el formen dos membres designats per la Federació de Municipis de Catalunya i dos més proposats per l'Associació Catalana de Municipis i Comarques. Es tracta, d'una banda, de Josep Vilaró, regidor de l'Ajuntament de Sentmenat, i Rafael Duarte, tinent d'alcalde de l'Ajuntament del Prat de Llobregat; i, de l'altra, Joan Ramon Casals, regidor de l'Ajuntament de Molins de Rei, i Josep Mas, regidor de l'Ajuntament de Manlleu.

Les entitats socials també estan representades al consell a través de Josep Marquès, president de Creu Roja a Catalunya, i de Teresa Palahí, delegada territorial de l'ONCE a Catalunya. Finalment, completen la composició del consell professionals de reconegut prestigi en l'àmbit acadèmic, de la cultura o de la comunicació, com ara; Francesc Sanchís, també periodista i vinculat als inicis de COMRàdio; Anna Cler, coordinadora de Continguts de TVE Catalunya; Sergi Sol, llicenciat en Dret i membre del Consell Assessor de RTVE; José Manuel Martínez, periodista; Mireia Belil, directora de la Fundació Fòrum Universal de les Cultures; Lau Delgado, coordinador del Centre d'Investigació i Distribució Audiovisual de Granollers; Tamyko Ysa, professora d'ESADE; i Maties Vives, economista i membre del Consell d'Administració de Caixa Catalunya.

Durant l'acte de constitució del consell, el president de la Diputació de Barcelona i president del Consorci de Comunicació Local, Antoni Fogué, va destacar "el paper de COMRàdio com a servei públic de proximitat i de suport a les emissores municipals". De la seva banda el president del Consell Consultiu i Assessor, Xavier Roig, va expressar la voluntat de "fer un òrgan que ajudi el Consorci i totes les emissores a funcionar millor i fer un millor servei al país".

El Consorci de Comunicació Local està integrat per la Diputació de Barcelona, l'EMUC (Emissores Municipals de Catalunya), la Mancomunitat de Municipis de l'àrea Metropolitana de Barcelona i més de 130 municipis, entre els quals hi ha l'Ajuntament de Barcelona.

▶▶ Defensa del comerç local

El Consorci de Comunicació Local (CCL) està satisfet per l'acceptació de les seves al·legacions a la instrucció general que ha elaborat el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) sobre els límits publicitaris a les ràdios locals públiques, que ara accepta un màxim de fins a deu minuts de publicitat per hora en el cas de les emissores de municipis de menys de 20.000. El Consorci, per la seva part, va defensar en les seves al·legacions que aquestes ràdios són un mitjà idoni per a la dinamització del comerç local, per la qual cosa va plantejar que el petit comerç dels municipis només té capacitat econòmica per accedir a les tarifes publicitàries dels mitjans locals, que alhora són el vehicle idoni per a la promoció dels seus serveis.

▶▶ Xip/tv, un primer balanç

xip/tv
www.xiptv.cat

La jornada *Més enllà de la TDT: alternatives i complements a la televisió convencional*, organitzada pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), va ser el lloc on es van presentar les primeres dades d'audiència de xip/tv, la primera plataforma de distribució de continguts per IP sota demanda de les televisions públiques catalanes. El director general de la XAL, Marc Melillas, va explicar que les primeres dades en el primer semestre de 2010 reflecteixen una mitjana de 55.000 vídeos vistos al mes. A hores d'ara hi ha sis televisions operant al 100% a xip/tv, però està previst que a finals de setembre aquest nombre s'hagi duplicat, com a mínim.

▶▶ Èxit de xip/tv, Sindicada 2.0 i fesmalla al MAC 2010

La Xarxa de Televisions Locals, COMRàdio i lamalla.cat van presentar amb èxit els seus productes xip/tv, Sindicada 2.0 i fesmalla dins de les activitats desenvolupades en el MAC 2010. El primer, xip/tv, és una plataforma de televisió IP per a les televisions locals; la Sindicada 2.0 és la plataforma d'intercanvi de continguts i coneixements entre COMRàdio i les emissores municipals i fesmalla és una nova xarxa social catalana. La XAL i l'ACL van tenir un espai en la trobada del sector audiovisual català i, a més, diversos representants van participar en el programa del MAC. El director general de la XAL, Marc Melillas, va participar en la ponència dedicada a la situació de la comunicació de proximitat després de l'encesa digital, mentre que l'adjunta a gerència de la XAL, Marta Gómez, va intervenir en la conferència sobre la Llei General de la Comunicació Audiovisual.

▶▶ Ona Mallorca complementa la seva oferta amb programes de COMRàdio

Ona Mallorca ha complementat la seva programació d'estiu amb programes de la Sindicada 2.0 de COMRàdio, la plataforma que permet compartir i optimitzar continguts i coneixements entre COMRàdio i les emissores municipals. Així, l'emissora pública mallorquina ha emès dissabtes i diumenges diferents programes de música i poesia de la Sindicada. Dos d'aquests programes són propis de la COM i els altres dos han estat elaborats per emissores municipals catalanes.

La directora d'Ona Mallorca, Emma Socies, va considerar que aquests programes "són un bon complement de la nostra graella i aporten temàtiques que nosaltres no toquem i, per tant, ens ajuden a tenir una bona oferta radiofònica". Ona Mallorca estudia ara les possibilitats per aportar programes a la Sindicada. D'aquesta manera, dissabte al matí Ona Mallorca va emetre *Boulevard* d'Enric Cusí, un programa de cançó francesa de totes les èpoques i a la nit va oferir la poesia i la música contemporània del *Calidoscopi* de Lluís Marrasé. Els diumenges al matí ha estat el torn de *Variacions*, un espai elaborat per Mataró Ràdio de divulgació de la música clàssica i a la nit Ona Mallorca ha emès *Jazz FM*, un programa fet per la Ràdio Municipal de Terrassa. A més a més, Ona Mallorca també ha emès durant els dissabtes d'estiu l'espai Onescat, un nou curs de català inicial adreçat a persones novingudes que no tenen cap coneixement de català. Aquest espai ha estat coproduït entre el Consorci per la Normalització Lingüística i COMRàdio. La Sindicada 2.0 de COMRàdio també està

sent utilitzada des de l'abril per emissores municipals de la Comunitat Valenciana. La Sindicada 2.0 permet la distribució asincrònica dels productes de COMRàdio, i també dels espais elaborats per les emissores que formen part del Consorci de Comunicació Local. La Sindicada 2.0 rep continguts d'una vintena de ràdios i registra una mitjana de més de 500 descàrregues de continguts setmanals.

▶▶ La Generalitat publica la primera col·lecció de llibres digitals

La Generalitat ha reeditat tots els llibres de la col·lecció Lexikon, dedicada a temes de comunicació, en format ePub, un dels estàndards d'ús més corrents de llibre electrònic. Els llibres es poden descarregar de manera gratuïta de la llibreria virtual de la Generalitat <http://llibreria.gencat.cat>. En total, són set els títols que continuen a la venda en la versió impresa. El primer llibre de la col·lecció Lexikon es va publicar el 2006 i va ser el *Llibre blanc de la professió periodística a Catalunya*, elaborat pel Col·legi de Periodistes de Catalunya en col·laboració amb la UAB. Posteriorment, s'han publicat sis títols més: *Ajuts a la premsa a Europa* i la seva traducció a l'anglès *Press subsidies in Europe*, *El Baròmetre i les necessitats estadístiques del sector de la comunicació*, *Communication and Cultural Policies in Europe*, *News Agencies in the turbulent Era of the Internet* i *The Ethical Values of Journalists. Field Research among Media Professionals in Catalonia*. La Generalitat també reeditarà en format electrònic els 43 títols de la col·lecció *Discursos i conferències*, amb textos del president de la Generalitat, del vicepresident i dels consellers i conselleres publicats aquesta legislatura. Tots els textos d'aquesta col·lecció són en llengua catalana, però a més a més, segons la temàtica, es publiquen també en versió castellana, anglesa, francesa o alemanya.

►► Premi de la XAL a 'Diari de l'últim home'

La XAL ha concedit el premi que porta el seu nom dins del MAC 2010 de Nous Formats al projecte *Diari de l'últim home*, de la productora manresana GusanoFilm. Es tracta d'una sèrie de ciència-ficció que se situa a la fi del món, en la qual l'últim ésser humà repassa com altres individus han afrontat al llarg de la història la pregunta sobre si és possible evitar la fi de l'Univers. El premi Audiovisual MAC de Nous Formats que patrocina la XAL està dotat amb 14.000 euros i preveu l'emissió de la sèrie a l'XTVL dins la franja de nous formats DO. Enguany, han competit pel premi 11 projectes. El guardó s'ha decidit "per l'ambició de la sèrie des del punt de vista del contingut".

►► La selecció espanyola de futbol, en català

COMRàdio va retransmetre en català tots els partits de la selecció espanyola durant el Mundial de futbol que es va fer a Sud-àfrica el passat estiu i que Espanya va guanyar. Sergi Mas va dirigir la retransmissió i la narració va anar a càrrec de David Fleta, amb els comentaris de l'equip d'esports de COMRàdio encapçalats per Joan Batllori. Amb un to fresc i dinàmic, l'equip d'esports va viure en primera persona el primer campionat del món de futbol de la selecció espanyola.

►► L'esport i l'impacte a la ràdio

En el primer festival de cinema d'esports, el BCN Sports Film, el coordinador de l'Àrea digital de COMRàdio, Toni Miedes, va participar en la taula rodona *Esport i premsa. L'impacte dels nous mitjans de comunicació en l'esport*. El 12 de juny, el Museu Olímpic i de l'Esport va acollir la taula rodona, en què Joaquín Marín, professor de la facultat de Comunicació de la Universidad de Sevilla; Josep Capdevila, responsable del web de *l'Sport*; i Toni Miedes van reflexionar sobre els canvis que ha impulsat la tecnologia digital als esports i als mitjans digitals. Miedes va analitzar l'evolució de la narració radiofònica, el paper dels mitjans i dels periodistes, la participació dels esportistes i les demandes de l'audiència.

►► La COM, al 25è aniversari de Calafell Ràdio

El director general de COMRàdio, Francesc Triola, va participar el passat 8 de juny en la jornada de treball organitzada per la ràdio municipal de Calafell, Calafell Ràdio, amb motiu del seu 25è aniversari. Calafell Ràdio (107.9 FM) està dirigida per Eloi Roca, també conductor del programa de COMRàdio *Quedem a la ràdio*, dedicat als singles i que s'emet la matinada de dissabte a diumenge de 0 h a 3 h. La ràdio local al segle XXI va tenir lloc a la Fonda Antiga. Juntament amb Triola, van participar en la taula rodona Neus Bonet, cap de responsabilitat social de Catalunya Ràdio; Dolors Comas, consellera responsable d'operadors del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC); Enric Frigola, secretari de la Junta del Col·legi de Periodistes de Catalunya; i Eloi Roca, director de Calafell Ràdio. La cloenda de la jornada va anar a càrrec del president del Parlament, Ernest Benach, i de l'alcalde de Calafell, Jordi Sánchez.

►► Ràdio Roda fa 60 anys

Ràdio Roda, l'emissora municipal de Roda de Ter, fa 60 anys i ho ha celebrat tot el mes de setembre amb una sèrie d'efemèrides per commemorar la seva fundació. Així, des de l'emissora i la regidoria de Mitjans de Comunicació es vol fer un homenatge a les primeres veus que es van sentir i, ahora, a les veus que ara es poden sentir. Així, el 18 de setembre, a la porxada de Can Planoles, i amb la presència del director general de COMRàdio, Francesc Triola, a més de l'alcalde de Roda de Ter, Antoni Llach, la regidora Francesca Costa i la directora de Ràdio Roda, Montse Verdaguer, es farà l'acte institucional.

►► Acord entre la XAL i la Federació Catalana de Natació

La XAL i la Federació Catalana de Natació van signar un acord de col·laboració que permetrà potenciar la difusió del conjunt de disciplines vinculades a aquest esport, que agrupa la natació, el waterpolo, els salts i la natació sincronitzada, a través de les televisions de proximitat adherides a l'XTVL, el diari digital *lama.cat* i les pàgines web sota la gestió de la XAL. Així, aquests mitjans difondran les competicions i esdeveniments esportius organitzats per la Federació Catalana de Natació, concretament els campionats de Catalunya de natació, waterpolo, salts i natació sincronitzada, en els quals l'XTVL en serà el mitjà oficial.

▶▶ Bagà TV s'adhereix a la XAL

Bagà TV, la nova televisió local per cable impulsada per l'Ajuntament de Bagà, s'ha adhe-

rit a la Xarxa Audiovisual Local (XAL). Inicialment, Bagà TV concentra les seves

emissions de divendres a diumenge, amb la voluntat d'ampliar progressivament la programació a la resta de dies de la setmana. L'adhesió a la XAL l'ajudarà a assolir aquest objectiu, ja que podrà disposar de la programació sindicada de lliure emissió per completar la seva graella.

▶▶ Premi del CAC a la recerca

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) va lliurar el passat mes de juny els XXII Premis CAC a la investigació sobre comunicació audiovisual. El guanyador va ser Roberto Suárez Candela amb el treball *Las políticas públicas para la implantación de la TDT: pertinencia, tendencias y buenas prácticas. Estudio comparado de Suecia y España*, en què fa una comparativa de les polítiques públiques, les estratègies i els instruments utilitzats per Suècia i Espanya per tal d'implantar la TDT, i n'identifica les bones pràctiques a l'hora d'impulsar la migració digital.

▶▶ Les emissores valencianes ja tenen conveni

La Xarxa d'Emissores Municipals Valencianes ja té a punt el seu conveni amb l'objectiu de consolidar-se com a associació. Actualment, la XEMV aplega una dotzena de ràdios locals que intercanvien programes i participen en distints fòrums nacionals i estatals.

▶▶ La COM, amb l'Any Maragall

COMRàdio s'ha sumat a la commemoració de l'Any Joan Maragall amb un especial dedicat a la figura i l'obra d'aquest poeta amb un especial de tres hores que es va emetre el dia de Sant Joan. Dirigit i presentat per Lluís Marrasé, *La poesia de Joan Maragall* valora la figura de l'escriptor a partir de l'anàlisi de tres grans coneixedors de la seva obra: el seu nét Pere; la cantant Marina Rosell, que ha musicat molts dels seus poemes; i Dolça Tormo, cap de l'Arxiu Maragall de la Biblioteca de Catalunya. El treball va ser lliurat al també nét i expresident, Pasqual Maragall, en una trobada a les seves oficines, on el director de COMRàdio, Francesc Triola, li va explicar com s'havia fet el programa.

▶▶ 'Com Llevar-se' camina pel Montseny

Uns 80 oients del *Com Llevar-se* de COMRàdio es van trobar el 27 de juny per fer una caminada organitzada des del programa. L'excursió va ser la ruta típica del Montseny Collformicpla de la Calma. Hi havia oients de totes les edats, des de nens de 10 anys fins a àvies de 75. Alguns van optar per fer la ruta en bicicleta en lloc de fer-la a peu. La sortida va tenir lloc a dos quarts de nou del matí i va tenir una durada de cinc hores entre l'anada i la tornada al punt de trobada, on es va fer un dinar amb els queviures que cadascun havia portat de casa seva.

▶▶ Informatius unificats

Aquesta temporada la veu de les emissores municipals està present en tota la programació informativa de la COM. A partir de setembre es fa un informatiu unificat, en què la informació dels municipis té un pes rellevant, al costat de l'actualitat de Catalunya, Espanya i el món. La informació esportiva també s'imbueix de proximitat. Així, les ràdios dels municipis que destaquen en algun esport són les encarregades de seguir la disciplina esportiva dins i fora de la seva localitat, i de fer-ne difusió a través de la COM. Aquesta decisió es va prendre a l'Infocal que es va fer a Igualada el 4 de juny.

▶▶ Olot TV amb els veïns de Bonavista

Olot Televisió, conjuntament amb l'Associació de Veïns Bonavista, presenta el programa *Playback Bonavista*, el "fenomen musical de l'any", segons els organitzadors. Des de fa tres anys, l'Associació de Veïns de Bonavista d'Olot organitza un *playback* protagonitzat per ells mateixos. Any rere any l'espectacle ha estat un èxit de públic. Per tal de donar el ressò social, Olot Televisió emet un programa amb totes les actuacions, en el qual els telespectadors poden votar, via telèfon mòbil amb missatges de text, les interpretacions que més els agraden.

▶▶ Les últimes tendències, a TV de Girona

Espai & Habitatge és el nom del programa de Televisió de Girona dedicat a l'arquitectura, la construcció, la decoració, el bricolatge, la jardineria i el món immobiliari en general. Tot pensat detalladament perquè tots els de casa estiguin al dia de les tendències i les pràctiques de la llar. *Espai & Habitatge* s'estructura en cinc espais de cinc minuts de durada en què es tracten diferents temes: arquitectura, materials de construcció, immobiliària, jardineria i seguretat. Diferents empreses ens apropen les seves últimes novetats i les diferents característiques dels seus serveis. El programa, de vint-i-cinc minuts de durada, s'emet setmanalment per Televisió de Girona. A més, es pot fer un seguiment de l'emissió en directe a través del web www.tvgirona.cat i també es poden tornar a veure tots els capítols amb el servei de televisió a la carta que ofereix el web.

▶▶ COMRàdio, plató de cinema

Els estudis de COMRàdio es van convertir el 3 de juny en un plató cinematogràfic. Les instal·lacions de la ràdio van servir per a gravar dues de les escenes de la pel·lícula *Mil cretins*, dirigida per Ventura Pons. Aquest film està basat en un llibre del mateix títol de Quim Monzó. L'equip de rodatge va fer servir el vestíbul d'entrada i l'estudi 1 de COMRàdio per a enregistrar dues escenes d'aquesta pel·lícula que properament s'estrenarà a les sales de cinema. La gravació es va realitzar sense alterar en cap moment la programació de COMRàdio.

La gravació es va realitzar sense alterar en cap moment la programació de COMRàdio.

▶▶ El còmic surt al carrer

El programa *Més enllà de la vinyeta* de COMRàdio, dedicat al món del còmic, ha participat un any més en el *Saló del Còmic* de Barcelona que es va fer a Barcelona entre el 6 i el 9 de maig. Així, la tarda del dissabte l'equip del *Més enllà*, dirigit per Joan Costa i Jordi Taberner, va fer el seu programa en directe al rovell de l'ou d'un saló monogràfic on es concentren les principals novetats. El *Saló* d'aquest any, organitzat per Ficomic, va tenir un programa molt atractiu d'exposicions, autors convidats, alguns dels quals van passar pels micròfons de la COM, i activitats. D'aquesta manera, entre els creadors que van passar pel Saló del Còmic hi havia personatges com Tardi, Jeff Smith, Lewis Trondheim, Liberatore, Gilbert Shelton o Moebius. Per altra part, els components del *Més enllà* de la vinyeta també es van desplaçar fins a la plaça major de Torroella de Montgrí on, durant la tarda del dissabte 26 de juny, van fer el programa aprofitant el quart *Festival del Còmic* que organitza l'Ajuntament de Torroella-l'Estartit. Tanmateix van entrevistar diversos protagonistes que eren presents en aquest festival i van poder copsar l'ambient del món del còmic. El *Més enllà de la vinyeta* es va emetre la temporada passada a les tardes dels dissabtes. Per aquesta temporada, canvia el seu horari i passarà a emetre's la nit del diumenge al dilluns.

▶▶ Premis Net Reporter 2010

lamalla.cat premia els millors blocs fets per joves, ja siguin estudiants d'ESO, Batxillerat i Formació Professional, o universitaris. L'objectiu és fomentar la creativitat i la iniciativa dels joves a la Xarxa. Els guanyadors van ser fruit de les votacions per missatges de mòbil. Els guanyadors del primer premi es van emportar un iPad, mentre que els del segon premi es van endur un iPod touch. Dins de la categoria de blocs d'universitaris la guanyadora va ser Montse Casas i el segon premi va ser per a Sergi Sabaté. Quant al bloc de secundària, el guanyador va ser Carlos Gustavo. Finalment, en l'apartat per alumnes d'ESO, la guanyadora va ser Laura González i el segon premi va ser per a Arnau Comajoan.

▶▶ Els alumnes de Cerdanyola a la ràdio

Cerdanyola Ràdio (105.3 FM) ha emès durant maig i juny uns programes enregistrats per l'alumnat de quart de Primària dels centres Bellaterra, La Sínia, Les Fontetes, Serraparera i Collserola. Aquest treball forma part de les activitats sobre els mitjans de comunicació dins el programa Cerdanyola Educa 2009-10. L'objectiu és apropar l'emissora a l'alumnat perquè pugui participar de manera activa en la programació de la ràdio i ampliar els seus coneixements amb l'experimentació i la pràctica.

comexit

ENGINYERIA MULTIMÈDIA

Projectes de Ràdio i TV-TDT:	Projecte tècnic, Integració, Formació, Manteniment
Distribució equips:	JVC-DALET-NEWTEK-MATROX-VECTOR.3 - TVR
Informatius & Asset Management:	DaletPlus (Ingesta - Video Browse - Edició - Teletips Emissió - Arxiu)
Programació i Trafic:	TVR manager (Programació - Videoteca - Publicitat Continuts - Anàlisi)
Continuïtat i PlayOut	VectorBox, VectorNews
Arxiu:	Dalet Medio Library
Solucions institucionals:	Gravació i Monitorització - Dalet ActiveLog
Ràdio:	Dalet Radio Suite - Dalet 5.1
Solucions codificació i transport:	VideoBridge Mpeg4/ H.264
Solucions Web & Mobile TV:	Desenvolupament a mida
Solucions IPTV:	Cayin

Pere Sanz, director de Comunicació

▶▶ El periodista Pere Sanz és el nou director de Comunicació de l'Agència de Comunicació Local, responsable de la programació de COMRàdio, i de la Xarxa Audiovisual Local, entitat gestora de la Xarxa de Televisions Locals i del diari digital lamalla.cat. Amb una dilatada trajectòria periodística i un ampli coneixement del món local, Pere Sanz serà des d'ara el responsable de coordinar l'estratègia de comunicació del grup de mitjans de la Diputació de Barcelona, que té com a prioritat la informació de proximitat i el suport als mitjans de comunicació locals. Les seves competències comprenen els àmbits de la identitat corporativa, la promoció, la relació amb altres mitjans de comunicació i la comunicació interna. ◀

Jordi Oliveres, director de 'Xarxacom'

▶▶ El periodista Jordi Oliveres és el nou director de la revista Xarxacom, editada conjuntament per l'Agència de Comunicació Local, responsable de la programació de COMRàdio, i de la Xarxa Audiovisual Local, entitat gestora de la Xarxa de Televisions Locals i del diari digital lamalla.cat. Amb una llarga trajectòria periodística, sobretot en mitjans de comunicació escrits, Jordi Oliveres serà des d'ara el responsable de coordinar els continguts de la revista que es fa ressò dels continguts de la comunicació audiovisual local, amb especial èmfasi a l'estratègia de comunicació del grup de mitjans de la Diputació de Barcelona, que té com a prioritat la informació de proximitat i el suport als mitjans de comunicació locals. ◀

Més...

▶▶ El programa de COMRàdio **Extraradi** va fer el 30 de juliol el programa 500 en una edició especial conduïda per Franc Lluís. Van passar pels estudis Olga Vallejo, conductora de l'Extraradi, i exploradors com Toni Garcia, Carlos Bayona, Pau Vidal, Imma Pérez o Fabio Sáez.

▶▶ El programa **Com és la nit**, que durant l'estiu s'ha emès per COMRàdio les matinades de dissabte a diumenge, es va emetre des de Ràdio Vilafant sota la direcció de Lluís Miquel Martínez. Aquesta és una col·laboració més entre COMRàdio i una ràdio local.

▶▶ El programa **Amunt i Avall** de COMRàdio va emetre la final del concurs La sardana de l'any des de Perpinyà el passat mes de maig. Aquest concurs està organitzat per la Federació Sardanista de Catalunya.

▶▶ COMRàdio, a través del programa **Digues Com**, ha participat en les tasques de reconstrucció d'Haití després del terratrèmol que va assolir una bona part d'aquest país. Les tasques de coordinació a Catalunya les ha fet el Grupo de Apoyo Permanente al Pueblo de Haití, el qual ha organitzat diverses trobades i conferències.

▶▶ El periodista de COMRàdio i l'XTVL **Jordi Sacristan** ha moderat, durant els últims mesos, diversos debats. Així, el mes de maig va ser dirigir la taula rodona sobre la posició del món local i els Serveis d'Atenció Domiciliària i d'una altra sobre drogodependències. A més a més, Sacristan també va moderar una mesa organitzada per la Universitat de Barcelona i Projecte Home sobre les drogodependències.

▶▶ El director del *Tots x Tots* de COMRàdio, **Ramon Company**, va intervenir el juny en la taula rodona Guanyant espais de visibilitat mediàtica, dins la jornada *Lesbianes, gais i transsexuals, tractament als mitjans de comunicació*, organitzada per la Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania i el CAC.

▶▶ **Mònica López**, directora de l'Eureka! de COMRàdio, va moderar la taula rodona Sinergies empresarials a la Mediterrània dins del marc del She Leader 2.0, Congrés Internacional de Directives i Professionals. A l'acte inaugural van intervenir el president de la Generalitat, José Montilla; la vicepresidenta del Govern espanyol, María Teresa Fernández de la Vega; i la consellera de Treball de la Generalitat, Mar Serna.

▶▶ L'XTVL va oferir en directe **La Madrugá**, la processó més emblemàtica de la Setmana Santa de Sevilla, en connexió amb la televisió municipal Giralda TV. L'emissora andalusa va retransmetre la celebració religiosa a partir d'un gran desplegament tècnic i periodístic.

▶▶ COMRàdio va emetre per la retransmissió de Canal Sur Radio de la **final de la Copa del Rei** de futbol entre el Sevilla i l'Atlético de Madrid. COMRàdio, així mateix, va prestar suport tècnic a l'equip de Canal Sur Radio. ◀

lamalla
TENDENCIES

NOUS CREADORS
SOCIETAT 2.0 DESCONNECTATS
CINEMA NOVES NARRATIVES
CONCERTS PRIVATS
OUTSIDERS

* Xarxa de Televisions Locals

Dijous, a les 23.30 h a: TV L'Hospitalet, Canal Terrassa Vallès, VOTV Vallès Oriental TV, Canal Nord TV, Menorca TV, CLIP TV i Vallès Visió; i a les 00.30 h a: MITV (Maresme), TAC 12 (Camp de Tarragona), Canal Blau TV / Maricel TV, Canal Reus TV, El 9 TV, GAVÀ Televisió, Conca TV, TV Badalona, Televisió de Girona i Penedès TV.

Fem créixer noves idees.
Fem créixer **B**arcelona.

Cada cop que pasta la teua ciutat creix més. Creix i creix encara que no te n'adonis. Darrere de destacats projectes urbanístics i empresarials de la ciutat, hi ha una institució que treballa per impulsar-los. Promou edificis cada cop més innovadors i avantguardistes, emplaçaments tecnològicament avançats que ofereixen nous serveis a la ciutat, fomenten l'R+D, generen nous negocis i activitats per fer de Barcelona una ciutat moderna i renovada.

Edifici Media-Tic

Arquitecte: Enric Ruiz Galí
Acolleix empreses dels sectors audiovisual i noves tecnologies. Serà un pol d'atracció per a la societat del coneixement.

Banc de Sang i Teixits

Arquitectes: Joan Soler i Hèctor Escrich
Espai de referència en l'àmbit de les ciències de la salut.

Edifici Sagres

Arquitecte: Frank O. Gehry
Conjunt arquitectònic singular de 34 plantes. Serà una toca de la nova Barcelona que neixerà a la Sagres.

Torre Diagonal ZeroZero

Arquitecte: Enric Mirasol-Bosch
Future seu corporativa de Telefónica a Catalunya i al seu centre d'R+D.

Torre Espiral

Arquitecte: Zaha Hadid
Edifi emblemàtic i porta d'entrada del nou campus universitari del Besòs.

Fem que **B**arcelona creixi.

www.elconsorci.net

elCONSORCI
barcelona